

RAPORT 2012

**STAN SANITARNO-HIGIENICZNY
POWIATU TCZEWSKIEGO**

STAN SANITARNO-HIGIENICZNY POWIATU TCZEWSKIEGO 2012 r

**Powiatowa Stacja
Sanitarno - Epidemiologiczna
w Tczewie
83-110 Tczew, ul. Obr.Westerplatte 10**

**tel. (058) 531-39-31(32)
fax:(058) 531-27-30**

**e-mail:psse.tczew@pis.gov.pl
internet:http://pssetczew.pis.gov.pl**

SPIS TREŚCI

Wstęp	2
I. Epidemiologia	3
II. Oświata Zdrowotna i Promocja Zdrowia	9
III. Higiena Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku	21
IV. Higiena Dzieci i Młodzieży.....	30
V. Higiena Pracy.....	34
VI. Higiena Komunalna.....	40
VII. Monitoring jakości wody do spożycia	49
VIII. Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny.....	58
IX. Oddział Laboratoryjny.....	60
X. Struktura organizacyjna Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Tczewie	65

Wstęp

Zgodnie z art. 12a ust.3 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2011 r. Nr 212, poz. 1263 z póź. zm.) Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny przedstawia raport o stanie sanitarno-higienicznym powiatu tczewskiego.

Raport obejmuje zagadnienie i problemy zdrowotne nad którymi Państwowa Inspekcja Sanitarna jako instytucja powołana do realizacji zadań z zakresu zdrowia publicznego sprawuje nadzór.

Raport zawiera informację o warunkach środowiska, warunkach zdrowotnych żywności, żywienia i przedmiotów użytku, higieny pracy w zakładach pracy, higieny procesów nauczania i wychowania, higieny wypoczynku i rekreacji, warunkach higieniczno-sanitarnych obiektów użyteczności publicznej oraz obejmuje działalność oświatowo-zdrowotną i promocję zdrowia. Głównym celem działalności Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Tczewie było sprawowanie bieżącego nadzoru nad w/w zagadnieniami a przede wszystkim prowadzenie działalności przeciwepidemicznej i zapobiegawczej. Natomiast zadanie z zakresu zdrowia publicznego dot. wykonywania badań laboratoryjnych realizuje oddział laboratoryjny (badania bakteriologiczne kału w kierunku nosicielstwa pałeczek Salmonella i Shigella, badania skuteczności procesów sterylizacji sprzętu medycznego w gabinetach zabiegowych, ginekologicznych, stomatologicznych, badania laboratoryjne w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem uciążliwości i szkodliwości w środowisku pracy- hałas , zapylenie, oświetlenie).

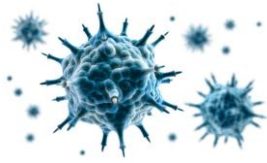
Niniejszy raport omawia stan sanitarno-epidemiologiczny powiatu tczewskiego za rok 2012- sporządzony na podstawie opracowań sprawozdawczych poszczególnych komórek organizacyjnych Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Tczewie.

Raport kierowany jest do władz samorządowych. Liczę, że raport przyczyni się do lepszego poznania zadań, jakie na rzecz zdrowia publicznego wykonuje Państwowa Inspekcja Sanitarna.

Z poważaniem

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Tczewie

Maria Polak

I. Epidemiologia

Główne zadania sekcji epidemiologii to:

- Nadzór nad publicznymi i niepublicznymi zakładami opieki zdrowotnej, indywidualnymi praktykami lekarskimi, indywidualnymi specjalistycznymi praktykami lekarskimi, grupowymi praktykami lekarskimi, indywidualnymi praktykami pielęgniarstwu oraz laboratoriami w zakresie przestrzegania reżimu higieniczno-sanitarnego oraz stosowania procedur mających na celu minimalizowanie ryzyka wystąpienia zakażenia wewnątrzzakładowego.
- Monitorowanie i analizowanie sytuacji epidemiologicznej na podstawie spływających danych statystycznych oraz informacji pozyskiwanych w wyniku przeprowadzanych wywiadów epidemiologicznych.
- Ocena realizacji harmonogramu szczepień u osób w wieku od 0 do 19 r. ż. oraz nadzór na prawidłową gospodarkę szczepionkami w gabinetach szczepień.
- Ocena epidemiologiczna powiatu tczewskiego.

W 2012 roku przeprowadzono 184 kontrole w zakresie nadzoru na sterylizacją i dezynfekcją oraz 32 kontrole punktów szczepień.

Pod nadzorem sekcji epidemiologii PPIS w Tczewie są obecnie 133 zewidencjonowane podmioty lecznicze, w tym:

- zakłady lecznictwa otwartego – 27 (w tym 16 gabinetów szczepień)
- praktyki lekarskie (indywidualne, specjalistyczne i grupowe) – 49
- gabinety pielęgniarstwu – 38
- zakłady rehabilitacji leczniczej – 4
- inne - 15

Istniejące na terenie powiatu tczewskiego placówki lecznictwa zamkniętego nadzorowane są przez Państwowego Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Gdańsku.

Podczas kontroli sanitarnych w w/w podmiotach leczniczych szczególną uwagę objęto postępowanie dotyczące przestrzegania obowiązujących procedur medycznych oraz zgodności tych procedur z wdrożonym w obiektach postępowaniem.

W wyniku przeprowadzonych kontroli sanitarnych i stwierdzonych nieprawidłowości nałożono 1 mandat, wydano 75 decyzji płaćniczych oraz 3 decyzje administracyjne nakazujące poprawę stanu sanitarno-technicznego i higienicznego skontrolowanych podmiotów leczniczych.

Ponadto wydano 23 decyzje płaćnicze dotyczące odbiorów.

W większości podmiotów leczniczych „programy dostosowawcze” obejmujące dostosowanie podmiotów leczniczych do obecnie obowiązujących przepisów tj. rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 czerwca w sprawie szczegółowych wymagań jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (Dz. U. 2012, poz. 739) zostały zrealizowane. W pozostałych obiektach są w trakcie realizacji.

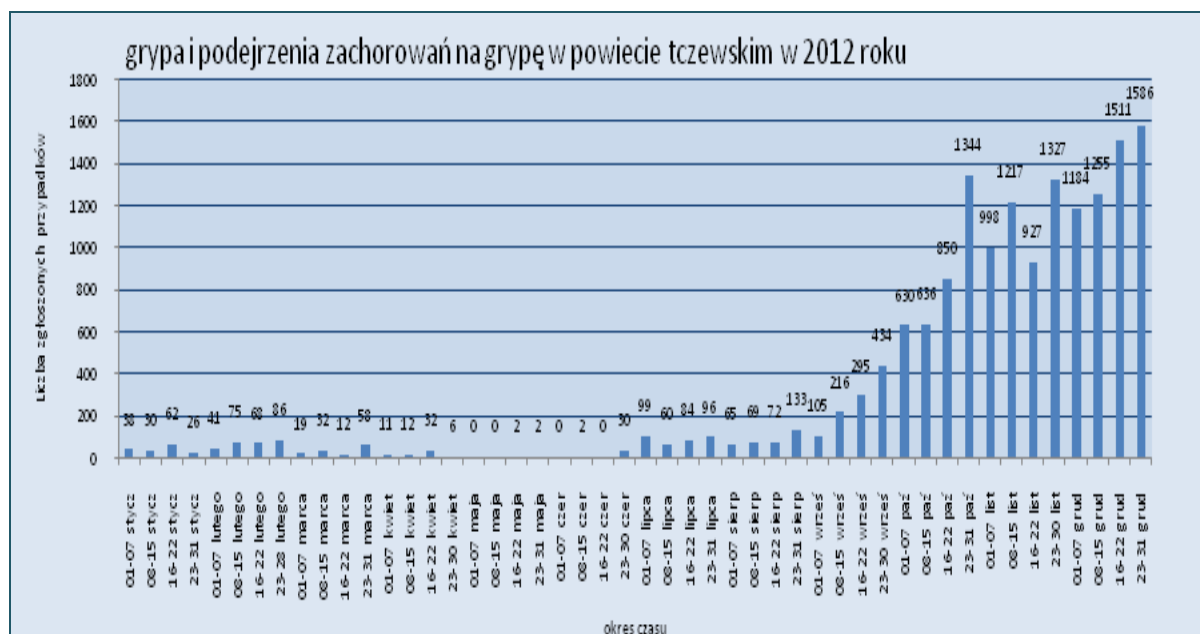
Wiodącym zadaniem epidemiologii jest pozyskiwanie informacji koniecznych do planowania, wdrażania i oceny programów mających na celu poprawę stanu zdrowia społeczeństwa.

Sytuację powiatu tczewskiego należy uznać za korzystną. W 2012 roku zanotowano znaczący wzrost zachorowań na ospę wietrzną, salmonellozy, bakteryjne i wirusowe zakażenia jelitowe oraz płonicę co związane jest z cykliczną zmiennością ich występowania. W roku sprawozdawczym przeprowadzono 202 dochodzenia epidemiologiczne, a osoby ze styczości objęto nadzorem.

W sposób szczególny w 2012 roku prowadzono działania związane z realizacją zabezpieczenia sanitarno-epidemiologicznego w czasie trwania turnieju UEFA EURO 2012. Służby sanitarne przygotowały wykaz chorób priorytetowych, opracowany na potrzeby organizacji i funkcjonowania wzmoczonego nadzoru w czasie turnieju UEFA EURO 2012. Znalazły się na nim m.in. choroby przenoszone drogą pokarmową (salmonellozy, zakażenia jelitowe wywołane przez E.coli i Campylobakter, zakażenia jelitowe wywołane przez norowirusy, czerwonka bakteryjna, gronkowcowe zatrucie pokarmowe, wirusowe zapalenie wątroby typu A), choroby przenoszone drogą powietrzno – kropelkowa (grypa, legionelloza).

W minionym roku w powiecie tczewskim zarejestrowano 15 837 przypadków zachorowań na grypę i zachorowania grypopodobne, co stanowi znaczny wzrost zachorowań w porównaniu z rokiem ubiegłym.

Rys. 1. Zachorowania i podejrzenia zachorowań na grypę w powiecie tczewskim o okresie od 1.1.2012 r. do 31.12.2012 r.

Podczas bieżącej pracy Inspekcji współpracowano ze służbami weterynaryjnymi. Łącznie przeprowadzono 89 dochodzeń w pojedynczych ogniskach osób narażonych na wściekliwość. Zarówno w roku 2012, jak i w kilku latach wcześniejszych nie odnotowano zachorowań na wściekliwość u ludzi, wobec 24 zranionych osób, które miały kontakt ze śliną zwierzęcia podejrzanego o zachorowanie zastosowano poekspozycyjne szczepienie przeciwko wściekliwości.

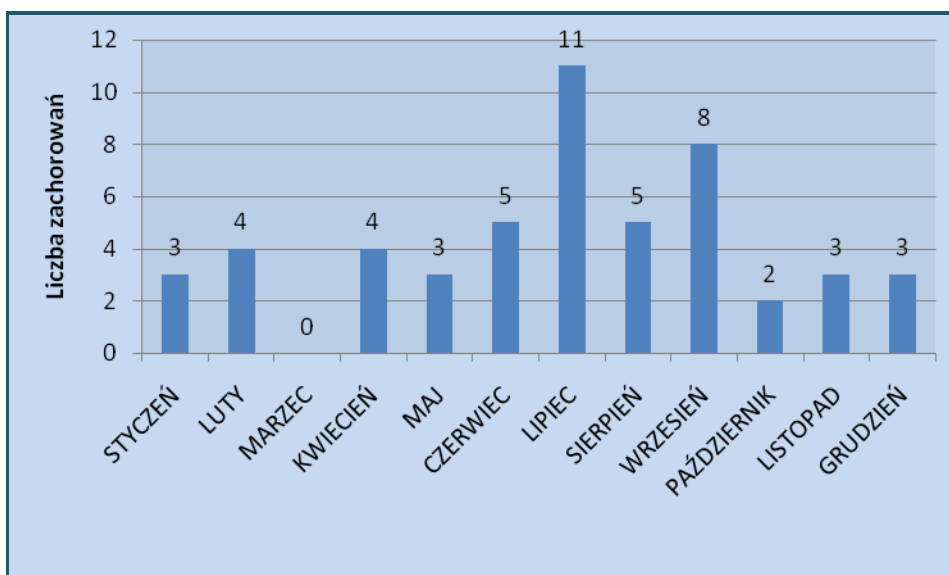
Zgodnie z wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego od 2004 roku organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej prowadzą szczególny nadzór nad przypadkami inwazyjnej choroby meningokokowej. Choroba ta rejestrowana jest jako posocznica, zapalenie opon mózgowo - rdzeniowych lub zapalenie mózgu o etiologii meningokokowej. W przypadku wystąpienia zakażenia meningokokowego najważniejsze są szybkie i skoordynowane działania wszystkich odpowiednich służb. Przede wszystkim informacja od lekarza ze szpitala, w którym zdiagnozowano zakażenie meningokokowe (potwierdzone lub podejrzane powinna dotrzeć bez zwłoki (w ciągu 24 godzin) do stacji sanitarno-epidemiologicznej, która niezwłocznie musi podjąć działania mające na celu ustalenie listy osób mających bezpośredni kontakt z chorym. Takim osobom należy jak najszybciej podać odpowiednią chemioprophylaktykę i rozważyć zasadność zastosowania immunoprofilaktyki.

W 2012 roku w związku ze zgonem dziecka z powodu posocznicy meningokokowej Rada Miasta Tczewa postanowiła przekazać środki pieniężne na zaszczepienie p/ meningokokom dzieci z grupy zerowej przy Szkole Podstawowej nr 11 do której uczęszczał chory oraz członków rodziny chłopca a także mieszkańców kamienicy w której mieszkał. Łącznie zakupiono 69 dawek szczepionki.

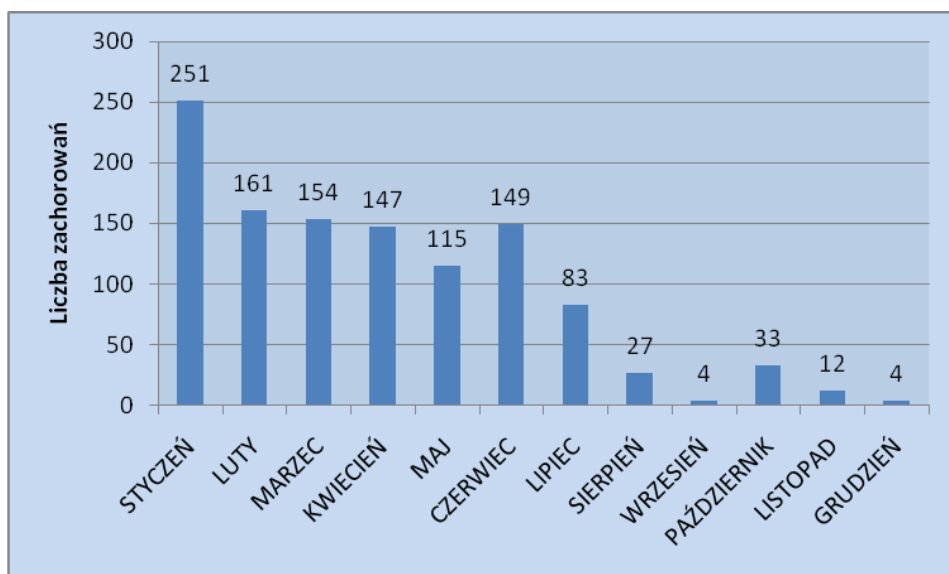
Sytuacja w zakresie chorób zakaźnych w powiecie tczewskim (wybrane jednostki chorobowe) na przestrzeni lat 2010 – 2012.

Jednostka chorobowa	2010		2011		2012	
	zachorowania	zapadalność	zachorowania	zapadalność	zachorowania	zapadalność
Salmonellozy – zatrucia pokarmowe	33	28,50	28	24,18	51	44,05
Ospa wietrzna	512	442,26	451	389,57	1140	984,72
Różyczka	5	4,31	5	4,31	20	17,27
Krztusiec	8	6,91	1	0,86	3	2,59
Świnka	10	8,63	14	12,09	20	17,27
Borelioza	3	2,59	4	3,45	10	34,55
Choroba meningokokowa	-	-	2	1,72	2	1,72
WZW C	6	5,18	6	5,18	5	4,31

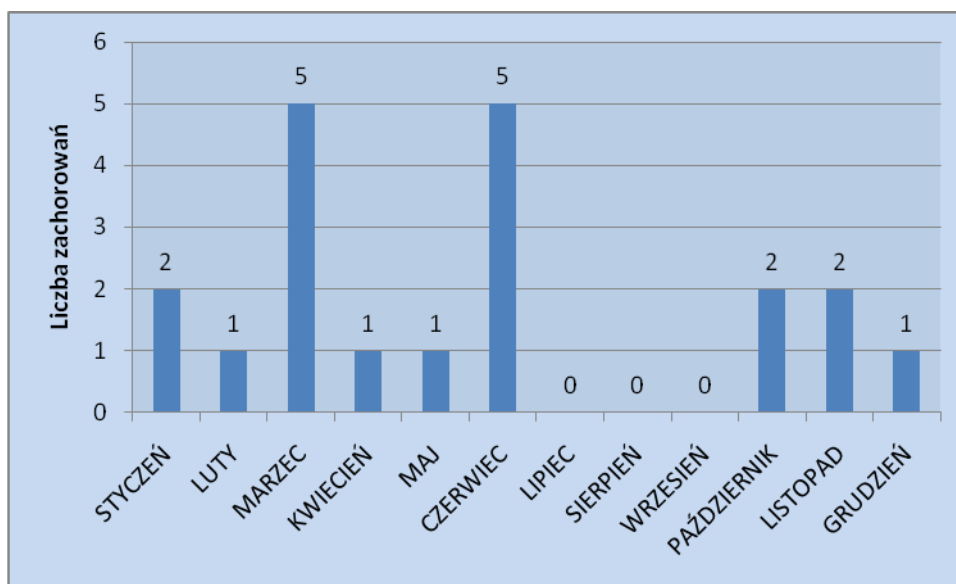
Rys. 2. Sezonowy rozkład zachorowań na salmonellozy – zatrucia pokarmowe w 2012 roku

Rys. 3. Sezonowy rozkład zachorowań na ospę wietrzną w 2012 roku

Rys. 4. Sezonowy rozkład zachorowań na świnkę w 2012 roku

Nie występowały zachorowania na: tężec, odrę, błonicę, poliomyelitis, czerwonkę, dur brzuszny i dury rzekome, wzw typu A, zatrucia grzybami i pestycydami.

Analiza wykonawstwa szczepień ochronnych

Powiatowa Stacja Sanitarно - Epidemiologiczna w Tczewie obejmuje nadzorem, w ramach programu szczepień ochronnych 25 267 dzieci i młodzieży do 19 roku życia. Szczepienia ochronne są prowadzone w 16 gabinetach szczepień.

PSSE sprawowała nadzór nad prawidłowością prowadzenia dokumentacji, warunkami przechowywania, transportu i przestrzegania terminów ważności szczepionek. Realizacja obowiązkowych szczepień u dzieci od 0 do 6 roku życia przebiegała poprawnie, u młodzieży szkolnej wykonanie było zadawalające. Należy pamiętać, że utrzymanie wysokiego wykonawstwa szczepień obowiązkowych zależy jest od znacznego zaangażowania lekarzy rodzinnych i pielęgniarek szczepiących.

W roku sprawozdawczym zarejestrowano 13 niepożądanych odczynów poszczepiennych. Wystąpiły one głównie po szczepieniach przeciw gruźlicy, odrze, śwince i różyczce, błonicy, tężcowi i krztuścowi ale również po szczepieniach wykonanych odpłatnymi szczepionkami skojarzonymi. Opracowaną dokumentację przypadków przesyłano do Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego Państwowego Zakładu Higieny w Warszawie oraz do WSSE w Gdańsku.

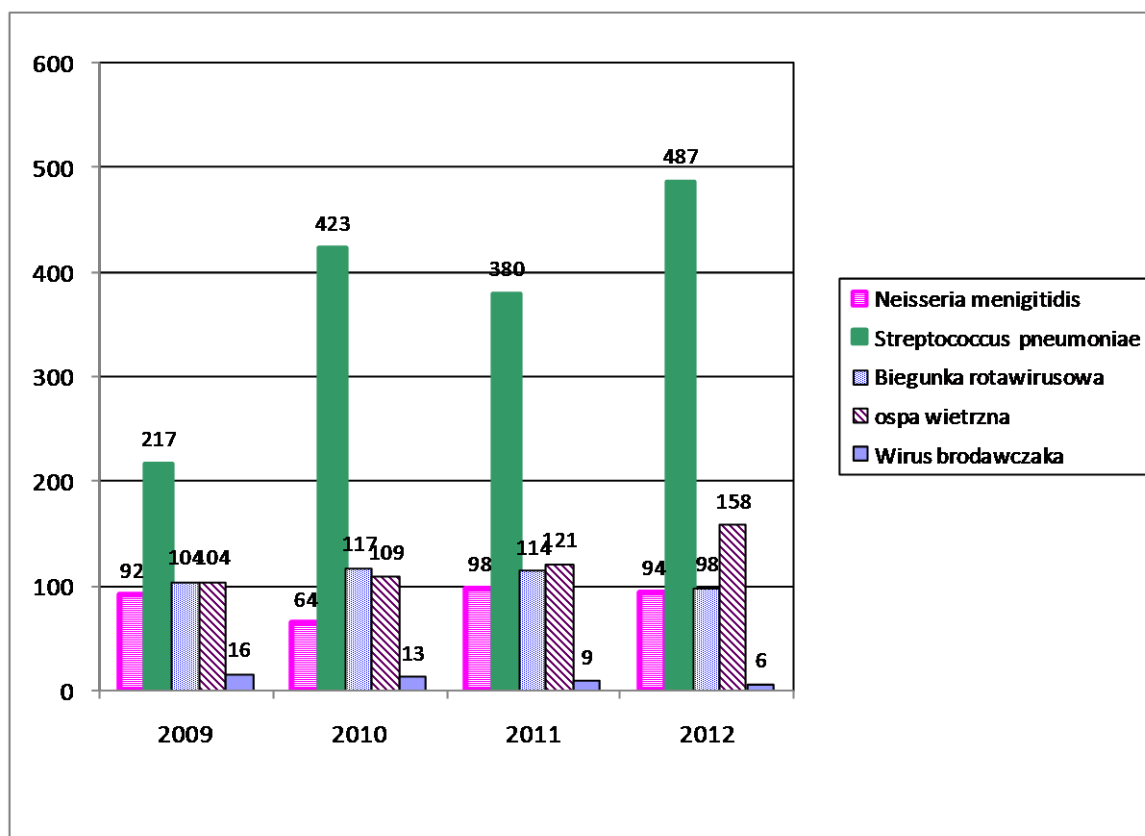
Poza obowiązkowym kalendarzem szczepień ochronnych istotną rolę w profilaktyce chorób zakaźnych odgrywają tzw. szczepienia zalecane. Obowiązkiem lekarza sprawującego profilaktyczną opiekę zdrowotną jest powiadomienie osoby sprawującej prawną opiekę nad małoletnią o obowiązkowych i zalecanych szczepieniach.

Przeciwko grypie sezonowej zaszczepiło się 1961 osób, co stanowi 1,73% ludności całego powiatu tczewskiego. W roku 2012 nie odnotowano zachorowań na gripę wywołaną podtypem wirusa A(H1N1), który w sezonie grypowym 2011/2012 uznany został jako szczep grypy sezonowej.

Wzrosła natomiast wyszczepialność p/ospie wietrznej. Od 2008 r. zgodnie z programem szczepień ochronnych włączono szczepienie p/ospie jako obowiązkowe dla osób narażonych w sposób szczególny na zarażenie (z upośledzeniem odporności o wysokim ryzyku ciężkiego przebiegu choroby, z ostrą białaczką limfoblastyczną w okresie remisji, zakażone HIV, przed leczeniem immunosupresyjnym lub chemioterapią) oraz dla dzieci narażonych na zakażenie ze względów środowiskowych.

Rys. 5. Analiza wybranych szczepień zalecanych na przestrzeni lat 2009-2012, wg. rodzaju zakażenia i choroby.

II. Oświata Zdrowotna i Promocja Zdrowia (OZ i PZ)

Podstawowym zadaniem sekcji Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia jest inicjowanie i wytyczanie kierunków przedsięwzięć zmierzających do zaznajamiania społeczeństwa z czynnikami szkodliwymi dla zdrowia, popularyzowanie zasad higieny i racjonalnego żywienia, metod zapobiegania chorobom oraz zasad udzielania pierwszej pomocy. Do zadań pracownika OZPZ należy także pobudzanie aktywności społeczności lokalnej do działań na rzecz własnego zdrowia poprzez udzielanie porad i informacji w zakresie zapobiegania i eliminowania negatywnego wpływu czynników i zjawisk fizycznych, chemicznych i biologicznych na zdrowie ludzi. Pracownik OZPZ odpowiedzialny jest również za wprowadzanie oraz koordynowanie prozdrowotnych programów edukacyjnych realizowanych w placówkach oświatowo – wychowawczych, akcji nieprogramowych w zakładach opieki zdrowotnej oraz współpraca z instytucjami i organizacjami społecznymi oraz lokalnymi mediami.

Programy i akcje prozdrowotne inicjowane i przeprowadzane przez PSSE w Tczewie na terenie powiatu tczewskiego kierowane są głównie do dzieci i młodzieży oraz ich rodziców, nauczycieli ale również kobiet w wieku rozrodczym, pacjentów zakładów opieki zdrowotnej, pracowników służby zdrowia, ogólnie pojętej grupie konsumentów środków spożywczych itp.

W placówkach oświatowo – wychowawczych realizowane są działania programowe i nieprogramowe takie jak np.:

Program edukacyjny „**Trzymaj Formę**” – skierowany do uczniów klas V – VI szkół podstawowych oraz gimnazjalnych. Celem programu jest edukacja w zakresie trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży szkolnej i ich rodzin poprzez promocję aktywnego stylu życia oraz prawidłowego, czyli zróżnicowanego i zbilansowanego sposobu odżywiania się młodzieży. Do szkół realizujących program dostarczane są przez pracownika OZPZ PSSE w Tczewie materiały i pomoce programowe: poradniki dla szkolnych koordynatorów programu, nauczycieli/pielęgniarek środowiska nauczania i wychowania, materiały dotyczące zbilansowanej diety i znaczenia aktywności fizycznej, plakat piramida zdrowia oraz internetowa interaktywna strona edukacyjna, której zamieszczone zostały m.in. treści programowe, informacja o znakowaniu żywności na wirtualnych produktach

W celu uatrakcyjnienia działań, szkoły podejmują różne formy realizacji , zarówno ćwiczenia ruchowe, takie jak m.in. NORDIC – WALKING, zajęcia aerobowe, taneczne, rajdy rowerowe, jak również zajęcia kulinarne, w ramach których uczniowie przygotowują zdrowe kanapki, surówki oraz sałatki owocowe i warzywne.

VI edycja programu edukacyjnego „Trzymaj Formę” przebiegała pod hasłem „**Rodzino – Trzymaj Formę**”. Działania edukacyjne miały na celu wzmocnienie zaangażowania uczestnictwa rodziców w działaniach programowych, rozszerzenie działań edukacyjnych na środowisko domowe młodzieży szkolnej jak również zwiększenie efektywności oddziaływań programowych promujących współpracę rodziców ze środowiskiem szkolnym. W ramach podsumowania programów „Trzymaj Formę” oraz „Czas na Zdrowie”, w Gimnazjum nr 2 w Tczewie odbył się **Festyn Zdrowia**. Na imprezę zaproszona została lokalna społeczność, uczniowie oraz rodzice. Pracownik OZ i PZ PSSE w Tczewie współuczestniczył w akcji profilaktycznej poprzez udział w naradzie organizacyjnej oraz na festynie. Przekazał materiały edukacyjne celem rozdawnictwa wśród uczestników. Imprezę poprzedziła szkolna akcja informacyjna, której celem była promocja wśród młodzieży szkolnej zdrowego stylu życia, zasad zdrowego odżywiania się, znaczenia aktywności fizycznej dla zdrowia. Akcję profilaktyczną uatrakcyjniały różne formy, takie jak m.in.: prezentacje multimedialne, gry i zabawy zręcznościowe, formy artystyczne. Dzięki nawiązaniu kontaktu z kilkoma gospodarstwami ogrodniczymi udało się pozyskać świeże owoce i warzywa, z których przygotowano zdrowe sałatki do degustacji. Przybyli goście, rodzice oraz uczniowie mogli spróbować soku z natki pietruszki, domowego chleba upieczonego na naturalnym zakwasie, sałatki greckiej i wiosennej, mini kanapek, pokrojonych na częściki świeżych owoców i warzyw. Zainteresowane osoby mogły skorzystać z porad dietetyczki, która dokonywała również pomiaru tkanki tłuszczowej oraz obliczała BMI. Pielęgniarka szkolna mierzyła ciśnienie tętnicze krwi. Na boisku szkolnym odbywał się również pokaz udzielania pierwszej pomocy. Wielu uczniów uczyło się na fantomie prawidłowej resuscytacji.

Programem edukacyjnym „Trzymaj Formę” w roku szkolnym 2011/12 objętych zostało łącznie **2933** uczniów z 21 szkół (13 gimnazjów oraz 8 szkół podstawowych) powiatu tczewskiego. W spotkaniach, na których przedstawiono założenia oraz treści programu uczestniczyło **1330** rodziców.

Szczególny nacisk w promocii zdrowia kładzie się na profilaktykę antytytoniową. Na terenie powiatu tczewskiego realizowane są programy:

- Przedszkolny Program Edukacji Antytytoniowej pt.: „**Czyste Powietrze Wokół Nas**”, skierowany do dzieci przedszkolnych, ich rodziców i opiekunów. Celem programu jest wzrost kompetencji rodziców w zakresie ochrony dzieci przed

ekspozycją na dym tytoniowy oraz zwiększenie umiejętności dzieci w zakresie radzenia sobie w sytuacjach, gdy przebywają w zadymionych pomieszczeniach lub gdy dorośli palą przy nich tytoń.

W roku szkolnym 2011/12 objęto programem edukacyjnym **420** dzieci przedszkolnych (3 – 6 letnich) oraz **369** rodziców. Program realizowany był w 7 przedszkolach, 2 punktach przedszkolnych oraz w 2 szkołach podstawowych powiatu tczewskiego.

- „**Nie pal przy mnie, proszę**”, kierowany jest dla uczniów klas I – III szkół podstawowych oraz ich rodziców. Program ma na celu m.in. uświadomienie dzieciom, że palenie tytoniu jest szkodliwe dla zdrowia, jak również wykształcenie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach, gdy inni ludzie przy nich palą. Do programu w roku szkolnym 2011/12 przystąpiło 7 szkół podstawowych. Działaniami edukacyjnymi zostało objętych **563** uczniów oraz **79** rodziców.

- „**Znajdź właściwe rozwiązanie**” – dla uczniów klas IV – VI szkół podstawowych oraz gimnazjalnych, mający na celu zapobieganie palenia tytoniu wśród uczniów oraz uświadomienie o zachowaniach asertywnych w sytuacjach trudnych.

Program realizowany był w 7 szkołach podstawowych powiatu tczewskiego.

W roku szkolnym 2011/12 program został zrealizowany wśród **416** uczniów klas IV – VI szkół podstawowych, **76** uczniów klas I - III gimnazjum oraz **20** wychowanków wypoczynku zimowego zorganizowanego w SP nr 7 w Tczewie. Edukację w ramach programu przeprowadzono wśród **30** rodziców.

W ramach obchodów Światowego Dnia Bez Tytoniu (31 V.) PSSE w Tczewie, kolejny raz ogłosiła konkurs plastyczny na plakat o tematyce antytytoniowej p. h. „**PLEĆ A TYTOŃ**”, dla uczniów klas V i VI szkół podstawowych powiatu tczewskiego. Na konkurs wpłynęły 122 prace plastyczne z następujących szkół: SP nr 2,5,7,10 i 11 w Tczewie, SP w Gniewie, SP w Gogolewie, SP w Nowej Cerkwi. Nagrody zostały zakupione ze środków finansowych otrzymanych z Urzędu Miejskiego w Tczewie oraz gadgety otrzymane z WSSE w Gdańsku. Dyplomy oraz nagrody zwycięzcom konkursu, podczas uroczystych apeli profilaktycznych, zorganizowanych w szkołach, wręczał pracownik OZPZ PSSE w Tczewie.

Informacja nt. konkursu została zamieszczona na stronie internetowej <http://pssetczew.pis.gov.pl>.

Pracownik OZ i PZ PSSE w Tczewie uczestniczył w akcjach profilaktycznych, m.in.: w Festynie Zdrowia. w Gimnazjum nr 2 w Tczewie, pikniku rodzinnym, który odbył się na Osiedlu „Górki”, zorganizowanym przez ZOZ „Przychodnia Rogowscy” oraz pikniku parafialnym przy parafii św. Józefa w Tczewie. Podczas imprez wyeksponowane zostały

plakaty antytytoniowe, balony „Nie palę” oraz rozdawane ulotki o szkodliwym wpływie nikotyny na organizm człowieka. Materiały tematyczne dostarczone zostały przez pracownika OZ i PZ PSSSE w Tczewie. Podczas wszystkich w/w imprez promowano zdrowy styl życia bez palenia tytoniu, uwrażliwiano mieszkańców powiatu tczewskiego na działania marketingowe przemysłu tytoniowego oraz motywowano do podejmowania odpowiedzialnych wyborów związanych ze zdrowiem własnym i swoich bliskich. Uczestnikom rozdawano ulotki promujące życie w środowisku wolnym od dymu tytoniowego.

PSSE w Tczewie przekazała również materiały informacyjne na międzyszkolny konkurs profilaktyczny dla uczniów klas VI szkół podstawowych „Sport uciezką od nałogów”, który odbył się w SP nr 2 w Tczewie.

Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Tczewie była współorganizatorem Tygodnia Profilaktyki Uzależnień, który odbył się w SP nr 10 w Tczewie. Podczas trwania akcji, w szkole odbywały się różne formy mające na celu zaktywizowanie kadry pedagogicznej oraz wszystkich uczniów oraz ich rodziców. Odbyły się m. in. konkursy wiedzy, konkursy plastyczne, spektakle profilaktyczne, pogadanki, gry i zabawy, zgaduj – zgadule, stoiska „zdrowej żywności” połączone z degustacją jogurtów owocowo – mlecznych, soków owocowych, sałatek i kanapek sporządzonych przez uczniów oraz rodziców.

PSSE przekazała ulotki tematyczne ulotki do rozdawnictwa wśród uczestników oraz plakaty celem wyeksponowania na terenie szkoły. Podsumowaniem imprezy profilaktycznej był uroczysty apel, podczas którego odbyło się podsumowanie konkursów i wręczenie nagród (m.in. przez pracownika PZ i OZ PSSE w Tczewie). Nagrody oraz gadgety przekazała również Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Tczewie.

W roku 2012 kontynuowany był przez Państwową Inspekcję Sanitarną w Tczewie międzynarodowy projekt, który rozpoczął się w 2011 roku **p. h. „Odświeżamy nasze miasta YOB3CIT (Tobacco Free Cities)”**. Celem jego jest wzmocnienie *realizacji ustawy z dnia 9 listopada 1995 r. Nr 10, poz.55 z późn..*) podnoszenie świadomości na temat wpływu dymu tytoniowego na zdrowie człowieka (bierne i czynne palenie) oraz egzekucję obowiązującego zakazu palenia. Program jest finansowany przez Międzynarodową Unię ds. Walki z Gruźlicą i Chorobami Płuc we współpracy ze Światową Fundacją ds. Walki z Chorobami Płuc.

W ramach projektu:

Zakaz palenia obowiązuje:

- w Twoim zakładzie pracy,
- w przychodniach i szpitalach,
- w przedszkolach, szkołach, na uczelniach,
- oraz w miejscach przeznaczonych do zabaw dzieci.

Więcej dowiesz się z artykułu 5 ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych

Zakaz palenia obowiązuje również:

- w kinach, teatrach, domach kultury,
- lokalach gastronomiczno-rozrywkowych,
- w obiektach sportowych,
- na przystankach komunikacji publicznej.

Więcej dowiesz się z artykułu 5 ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych

- * zawiązano lokalne koalicje z Komendą Policji w Tczewie oraz Komendą Straży Miejskiej w Tczewie – podpisano list intencyjny o podjęciu współpracy na rzecz realizacji projektu „Odświeżamy nasze miasta. TOB3CIT (Tobacco Free Cities)”,
- * prowadzono bieżący kontakt – z komendantem Policji oraz Straży Miejskiej w Tczewie – w ramach realizacji projektu poprzez przekazywanie do PSSE Tczew kwartalnej informacji z prowadzonego monitoringu przestrzegania ustawy o ochronie przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych,

Za palenie w strefie tak oznaczonej:

**ZAKAZ
PALENIA**

grozi kara
grzywny
do 500 złotych

**Telefoniczna Poradnia Pomocy Palącym
0 801 108 108**

Więcej na temat nowego prawa
dowiesz się na stronach:

www.gis.gov.pl
www.mz.gov.pl

oraz z ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania
tytoniu

i wyrobów tytoniowych
(Dz. U. z 1996 r. Nr 10, poz. 55 z późn. zm.)

Spół zrealizowane w ramach Programu Ograniczenia Złozowych Następstw Palenia Tytoniu w Polsce
oraz projektu "Odświeżamy nasze miasta. TOB3CIT (Tobacco Free Cities), finansowanego ze środków Światowej Fundacji ds. Walki z
Chorobami Płuc (World Lung Foundation) z pomocą finansową Fundacji Bloomberg (Bloomberg Philanthropies)

- * rozprowadzano znaki zakazu palenia tytoniu w ramach projektu do podległych jednostek oraz zakładów pracy, mające na celu działanie informacyjno – przypominające o zakazie palenia tytoniu na terenie danego obiektu,
- * prowadzono działania edukacyjne połączone z rozdawnictwem materiałów tematycznych wśród organizatorów oraz uczestników wycieczki letniej dzieci i młodzieży.

Po raz czwarty, na zlecenie Instytutu Medycyny Wsi oraz GIS, pracownik OZPZ uczestniczył w IV edycji ogólnopolskich badań ankietowych pt. „**Zachowania zdrowotne kobiet w ciąży**”. Celem badania było określenie ryzykownych zachowań zdrowotnych kobiet w ciąży. Badanie ankietowe przeprowadzone w ramach projektu w latach ubiegłych zostało uznane przez Radę Naukową przy Ministrze Zdrowia za wartościowe i ma posłużyć do przygotowania interwencji o charakterze edukacyjno – prewencyjnym skierowanej do kobiet w wieku prokreacyjnym. Badania ankietowe pracownik OZPZ PSSE w Tczewie przeprowadził wśród **14 kobiet** po porodzie przebywających na oddziale położniczym Szpitala Miejskiego w Tczewie.

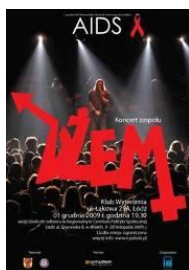
Prowadzone są również działania w zakresie:

- profilaktyki HIV / AIDS,
- profilaktyki zakażeń meningokokowych,
- profilaktyki wszawicy

Działania nieprogramowe, takie jak:

- Dopalacze,
- Światowy dzień wiedzy o antybiotykach,
- Profilaktyka grypy,
- Światowy Dzień Walki z Cukrzycą,
- Zapobieganie zatruciom grzybami,
- Promieniowanie UV

Oto kilka przykładów realizowanych programów prozdrowotnych:

- Profilaktyka **HIV / AIDS**.

Po raz szósty, Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Tczewie oraz Starostwo Powiatowe w Tczewie zorganizowało Powiatowy Przegląd Małych Form Teatralnych. Konkurs odbył się dnia 30.11.2012 r. w ramach obchodów Światowego Dnia Walki z AIDS. Do konkursu przystąpiło 21 uczestników z 3 szkół gimnazjalnych oraz 21 z 3 szkół ponadgimnazjalnych powiatu tczewskiego. Jury konkursowe dokonało oceny zespołów teatralnych pod względem zgodności z tematyką HIV/AIDS, walorów artystycznych przedstawienia oraz trafności argumentacji w promocji zdrowia, (w każdej w/w kategorii maksymalnie po 5 pkt. – łącznie 15 pkt. za całość przedstawienia.).

I miejsce zajęła grupa teatralna z Gimnazjum w Dąbrówce za sztukę pt. „Nie daj szansy AIDS”, miejsce II – grupa teatralna z Collegium Marianum – Liceum Katolickiego w Pelplinie – za przedstawienie pt.: „Mam tylko 16 lat” oraz miejsce III – za sztukę teatralną pt.: „Kontrola” dla zespołu z I Liceum Ogólnokształcącego w Tczewie. Grupa teatralna z Gimnazjum z Oddziałami Przesposabiającymi do Pracy – Centrum Kształcenia Zawodowego „NAUKA” w Tczewie.

Nagrody na kwotę 1889 zł. zapewniło Starostwo Powiatowe w Tczewie. Urząd Miejski w Tczewie przekazał 800 zł., które zostały przeznaczone na zakup nagród dla wyróżnionej grupy teatralnej.

- Kampania „STOP MENINGOKOKOM”

Celem programu jest zapobieganie zakażeniom meningokokowym. Skierowany jest praktycznie do całej społeczności lokalnej z wyróżnieniem dzieci i młodzieży. W programie uczestniczą wszystkie placówki oświatowo – wychowawcze powiatu oraz placówki służby zdrowia. Udzielono instruktażu kadrze pedagogicznej placówek dot. profilaktyki zakażeń meningokokowych, prowadzono bieżący nadzór nad kampanią, rozprowadzono materiały tematyczne (broszurki, ulotki) dot. Społecznej Kampanii Przeciwko Meningokokom do podległych jednostek. Informację nt. inwazyjnej choroby meningokokowej zamieszczono na stronie BIP. Przekazano tematyczne materiały informacyjne do podległych jednostek.

- Program „CO CI CHODZI PO GŁOWIE”.

Celem programu jest zmniejszenie występowania wszawicy dzieci. Skierowany jest do rodziców i nauczycieli z przedszkoli i szkół podstawowych oraz organizatorów, opiekunów i uczestników zimowego i letniego wypoczynku dzieci i młodzieży. Polega na dostarczeniu wiedzy z zakresu występowania wszawicy oraz kształtowaniu aktywnych postaw prozdrowotnych. Prowadzono stały bieżący kontakt z placówkami oświatowo – wychowawczymi, przeprowadzono pogadanki oraz rozmowy instruktażowe, przekazano materiały tematyczne.

- „DOPALACZE „

Celem programu było uświadomienie społeczności lokalnej w zakresie zagrożeń związanych z używaniem „nowych narkotyków- tzw. dopalaczy”.

Uczestniczono w naradzie zorganizowanej w PSSE w Tczewie z pracownikami sekcji Żywności PSSE Tczew – mówiono sprawy organizacyjne związane z podejmowaniem bieżących działań.

Przeprowadzono szkolenie dla pielęgniarek pionu medycyny szkolnej, omówiono formy współpracy w działaniach związanych z tematyką.

Dystrybucja tematycznych ulotek „Biorąc nie jesteś sobą” oraz „Uwaga rodzice” do szkół, podczas akcji profilaktycznych na terenie Tczewa oraz wśród uczestników i opiekunów Powiatowego Przeglądu Małych Form Teatralnych nt. HIV/AIDS w Centrum Kultury i Sztuki w Tczewie.

Zakupiono edukacyjny film DVD pt. „Dopalacze”, celem wypożyczania do placówek oświatowo – wychowawczych.

Informacje nt. dopalaczy – nasze dzieci i zagrożenia zamieszczono na stronie internetowej BIP.

- * „ŚWIATOWY DZIEŃ WIEDZY O ANTYBIOTYKACH”

Celem interwencji nieprogramowej jest przekazanie wiedzy, iż antybiotyki nie działają na wirusy, informowanie społeczeństwa, że antybiotyki nie zapobiegają przenoszeniu się przeziębienia czy wirusa grypy na inne choroby oraz refleksja w kontekście zachowania skuteczności antybiotyków dla przyszłych pokoleń.

Dostarczono materiały informacyjne do placówek służby zdrowia oraz aptek. (ulotki – do przekazania pacjentom oraz plakaty – celem wyeksponowania).

Prowadzono bieżący instruktaż, połączony z rozdawnictwem materiałów edukacyjnych wśród kadry pedagogicznej.

W holu PSSE wyeksponowano tematyczną gazetkę.

*** „PROFILAKTYKA GRYPY”**

Działania związane z w/w tematyką to:

- * edukacja społeczeństwa w kierunku rozpoznawania objawów grypy
- * zapobieganie szarzeniu się zakażeń wirusem grypy
- * informowanie o postępowaniu w przypadku wystąpienia zachorowań na grype
- * edukacja w kierunku zdrowego stylu życia

Prowadzono bieżący nadzór, w ramach którego przesłano do lokalnych mediów informację wraz z ulotką dot. profilaktyki grypy celem zamieszczenia w prasie oraz lokalnej telewizji kablowej. Do dyrektorów placówek oświatowo – wychowawczych powiatu tczewskiego przesłano prezentację dot. profilaktyki zakażeń wirusem grypy adresowaną do dzieci i młodzieży szkolnej oraz spot TV celem wykorzystania podczas zajęć edukacyjnych. Przesłano drogą e-mailową informację dot. profilaktyki grypy wraz z ulotką „Chroń przed grypą siebie i innych” do podległych NZOZ – ów, celem rozprowadzenia wśród pacjentów. Materiały informacyjne dot. profilaktyki grypy rozprowadzono do szkół oraz ośrodków wypoczynku zimowego dzieci i młodzieży.

*** „PROFILAKTYKA CUKRZYCY”**

Działania dot. w/w tematyki miały na celu:

- * zwiększenie świadomości społeczeństwa w kierunku profilaktyki cukrzycy
- * zapobieganie oraz wczesne wykrywanie cukrzycy poprzez badanie poziomu cukru we krwi
- * promowanie zdrowego stylu życia

Uczestniczono w szkoleniu w Starostwie Powiatowym w Tczewie – przeprowadzonym przez przedstawicieli PTOZ w Gdańsku, na którym omówiono „Postępowanie w cukrzycy i opieka nad dzieckiem w placówkach oświatowych.

Przeprowadzono szkolenie wewnętrzne dla pracowników PSSE w Tczewie nt. „Systemy wsparcia pacjentów w wybranych chorobach cywilizacyjnych – profilaktyka cukrzycy”

Zorganizowano naradę z pielęgniarkami NZOZ „:Medical”, na której omówiono sprawy organizacyjne związane z przeprowadzeniem działań w ramach realizacji programu Profilaktyki Cukrzycy wśród pracowników PSSE Tczew.

Przeprowadzono spotkanie z pracownikami stacji – omówiono cele i zadania w ramach programu, uzgodniono termin badania poziomu cukru we krwi wśród pracowników po 40 r. ż.

* „ZAPOBIEGANIE ZATRUCIOM GRZYBAMI „

Celem działań jest przekazanie społeczności lokalnej informacji dot. rozpoznawania grzybów jadalnych oraz trujących.

Prowadzono bieżącą współpracę z gronem pedagogicznym, przekazywano dostępne materiały tematyczne nt. zatrucia grzybami.

W holu PSSE wykonano tablicę informacyjną nt. grzybów jadalnych i trujących celem zapoznania pracowników stacji oraz pacjentów.

Na stronie internetowej BIP zamieszczono informację dot. podstawowych zasad bezpiecznego grzybobrania oraz nt. postępowania w przypadku zatrucia grzybami.

Przekazano tematyczne materiały informacyjne do ośrodków wypoczynku letniego dzieci i młodzieży.

• „PROMIENIOWANIE UV”

Udzielano bieżącego instruktażu wśród właścicieli solariów, pielęgniarek medycyny szkolnej oraz nauczycieli nt. skutków zdrowotnych wynikających z nadmiernego promieniowania ultrafioletowego (UV). Tematyczne ulotki rozprowadzono do szkół, placówek służby zdrowia oraz solariów celem rozdawnictwa wśród uczniów, pacjentów oraz osób korzystających z solariów. Informację nt. ochrony skóry przed promieniowaniem UV oraz korzystania z solariów jako czynnika rakotwórczego najwyższego ryzyka zamieszczono na

Na stronie internetowej BIP zamieszczono informację nt. zdrowotnych skutków promieniowania UV, korzystania z solariów jako czynnika rakotwórczego najwyższego ryzyka, 6 zasad ochrony skóry przed promieniowaniem UV oraz Europejskiego kodeksu walki z rakiem.

CZY WIESZ, ŻE...???

Na czerniaka zapada rocznie około 2,3 tys. osób, z czego umiera 50% ze względu na późne rozpoznanie!!

Badania prowadzone przez naukowców wykazały, że osoby opalające się na solarium przed 30 rokiem życia o 75% częściej zapadają na czerniaka - najbardziej zabójczą z form raka skóry.

Opalenie w solarium raz w tygodniu zwiększa ryzyko powstania czerniaka ze zmian skóry o 70%

KILKA MITÓW NA TEMAT OPALANIA W SOLARIUM:

Opalanie w solarium jest znacznie zdrowsze niż naturalne, na słońcu

Opalanie pomaga w leczeniu trądziku

Regularne wizyty w solarium łagodzą zimową depresję

Solarium przygotowuje skórę na spotkanie ze słońcem

Specjalne kosmetyki solaryjne chronią przed szkodliwymi skutkami opalania

KORZYSTANIE Z SOLARIUM JEST CZYNNIKIEM RAKOTWÓRCZYM NAJWYŻSZEGO RYZYKA!!!

ZALECANE ŚRODKI OSTROŻNOŚCI (wg WHO)

- Nie korzystaj z solarium poniżej 18 roku życia
- Korzystaj ze sprawnych technicznie urządzeń
- Zakładaj okulary ochronne z filtrem UV
- Używaj kremów z odpowiednim filtrem UV, nie stosuj tzw. „przyspieszczy”
- Korzystaj z solarium w obecności wykwalifikowanego personelu
- Nie korzystaj z solarium w odstępach czasu krótszych niż 48h

NIE OPALAJ SIĘ GDY:

- Masz jasną kamicę skóry
- Posiadasz liczne przebarwienia, znamiona
- Masz pięty
- Uległeś oparzeniom słonecznym w dzieciństwie
- Ktoś z Twojej rodziny chorował na nowotwór skóry

UWAGA TANOREKSJA!

To psychiczne uzależnienie od opalania. Chory ma poczucie, że z bladą skórą prezentuje się znacznie gorzej, dlatego chodzi do solarium kilka razy w tygodniu.

Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Krakowie
Odział Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia

Realizowano również działania nieprogramowe, które obejmowały uczestnictwo w kampaniach okolicznościowych typu :

- Światowy Dzień Zdrowia – 7.04.
- Międzynarodowy Dzień Pamięci na AIDS – 18.V.
- Światowy Dzień Bez Tytoniu – 31.05.
- Światowy Dzień Walki z Rakiem Piersi – 17.10.
- Światowy Dzień Rzucenia Palenia – 15.11.
- Światowy Dzień Walki z AIDS – 1.12.
- Światowy Dzień Niepełnosprawności – 3.XII.

W ramach XXV edycji ogólnopolskiej akcji „Żółty Tydzień” przebiegającej p.h. „Nie ryzykuj – zaszczep się” przesłano do wszystkich redakcji lokalnych gazet (celem wykorzystania) informację na temat zagrożeń związanych z wirusowym zapaleniem wątroby typu A (WZW A) i typu B (WZW B) oraz popularyzacji szczepień ochronnych , jako sprawdzonej profilaktyki tych chorób.

III. Żywność Żywnienie i Przedmioty Użytku (HŻŻ i PU)

Zapewnienie bezpieczeństwa żywności, które jest jednym z najważniejszych zadań należących do Inspekcji Sanitarnej, wymaga szeregu działań podejmowanych w sposób skoordynowany i zintegrowany. Wymagania te pozwalają spełnić system bezpieczeństwa żywności ujęty w uregulowaniach prawnych, normach przedmiotowych, systemie kontroli wewnętrznej sprawowanej przez przedsiębiorcę oraz systemie kontroli zewnętrznej sprawowanej przez organy urzędowej kontroli żywności.

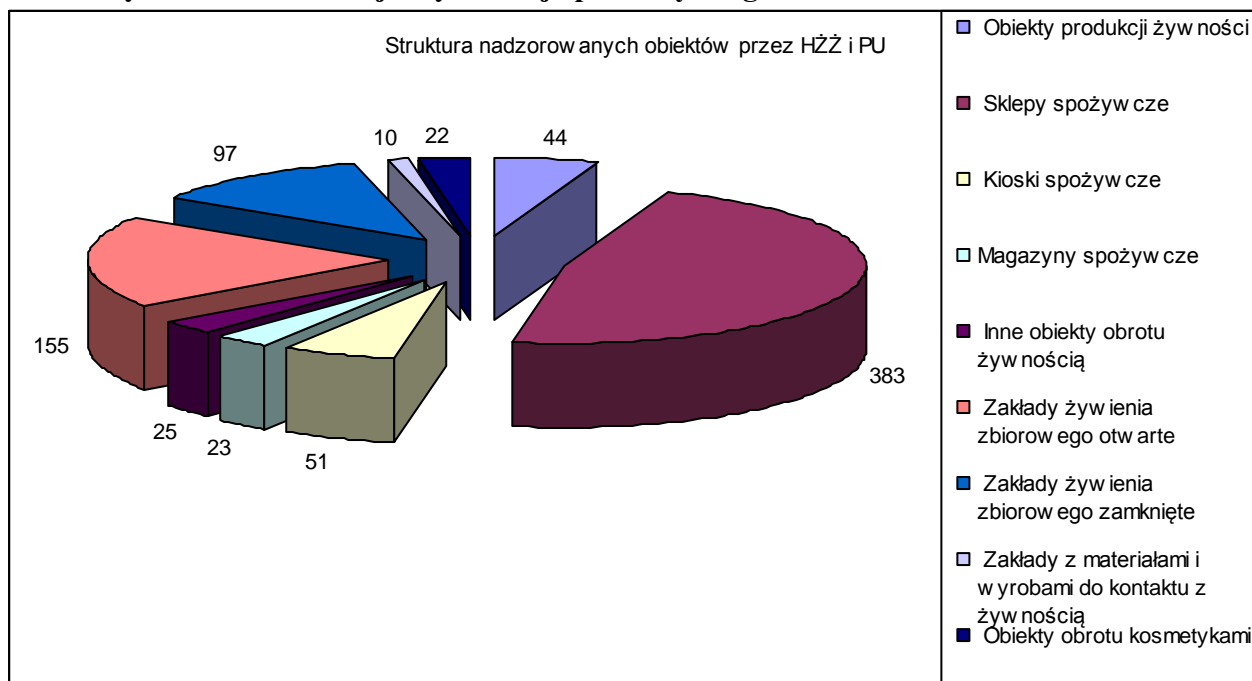
Głównym celem Sekcji Higieny Żywności Żywnienia i Przedmiotów Użytku w 2012r. było zapewnienie odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa żywności produkowanej i wprowadzanej do obrotu na terenie powiatu. Zadanie to realizowano poprzez prowadzenie urzędowych kontroli żywności w zakresie spełnienia obowiązujących wymagań higieniczno-sanitarnych oraz pobieranie próbek środków spożywczych do badań chemicznych i mikrobiologicznych.

Prowadzone działania dotyczyły:

- oceny warunków higienicznych i sanitarno- technicznych produkcji, sprzedaży i transportu środków spożywczych, materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością oraz kosmetyków,
- oceny jakości zdrowotnej produkowanej i wprowadzanej do obrotu żywności, materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością poprzez ocenę próbek pobieranych do badań laboratoryjnych w ramach urzędowej kontroli i monitoringu oraz ocenę znakowania zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa,
- monitorowania wycofywania z obrotu żywności oraz materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością, będących przedmiotem powiadomienia w ramach Wspólnotowego Systemu Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach RASFF,
- monitorowania wycofywania z obrotu kosmetyków w ramach systemu RAPEX,
- wydawania decyzji zatwierdzających, stwierdzających spełnienie przez przedsiębiorcę podejmującego produkcję lub obrót żywnością wymagań koniecznych do zapewnienia higieny w procesie produkcji lub obrotu oraz zapewnienia właściwej jakości zdrowotnej środków spożywczych- zgodnie z ustawowymi kompetencjami (z wykluczeniem produkcji żywności pochodzenia zwierzęcego) oraz prowadzenia rejestru obiektów podlegających urzędowej kontroli organów PIS,
- realizacji zamierzeń zawartych w planach na 2012r.,
- podejmowanie działań w związku z wprowadzaniem do obrotu niebezpiecznych produktów, nie objętych systemem RASFF,
- podejmowanie działań w związku z wprowadzaniem do obrotu produktów, co do których zachodziło podejrzenie, iż są środkami zastępczymi w rozumieniu ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii (tzw. dopalaczami).

Na dzień 31.12.2012r. pod nadzorem sekcji HŻŻiPU było 810 obiektów produkcji, obrotu żywnością, obiektów żywieniowych, obiektów produkujących i wprowadzających do obrotu materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością oraz obiekty obrotu kosmetykami. Podobnie jak w roku ubiegłym najliczniejszą grupę stanowiły sklepy spożywcze- 383 (w tym 17 supermarketów), zakłady żywienia zbiorowego otwarte - 155 (w tym 86 zakładów małej gastronomii).

Strukturę ilościowo – rodzajową ilustruje poniższy diagram:

W 2012r. w zakładach znajdujących się pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Tczewie przeprowadzono łącznie **1304** kontrole obiektów żywnościowo- żywieniowych, **32** kontrole obiektów obrotu kosmetykami oraz **3** kontrole w obiekcie nieobjętym nadzorem (w związku z akcją „dopalacze”).

W 2012r. przeprowadzono łącznie **416** kontroli pozaplanowych, z czego **58** stanowiły rekontrole mające na celu sprawdzenie wykonania zaleceń pokontrolnych oraz sposobu usunięcia stwierdzonych uchybień. W ramach kontroli nieplanowanych przeprowadzono również **135** kontroli obiektów żywnościowo- żywieniowych na wniosek strony o zatwierdzenie i wpis do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli PIS, **2** kontrole obiektów w związku z wpisaniem ich do rejestru (stoisko z napojami energetyzującymi w sklepie odzieżowym oraz sprzedaż bezpośrednia warzyw), **25** kontroli środków transportu oraz **4** kontrole obiektów na targowiskach.

W roku sprawozdawczym przeprowadzono **192** kontrole interwencyjne, z czego **18** kontroli w piekarniach, **2** w ciastkarniach oraz **4** w hurtowniach spożywczych w związku z wprowadzeniem do obrotu soli technicznej jako soli spożywczej oraz zafałszowanego suszu jajecznego. W związku z tym, że wprowadzanie na rynek obu wycofywanych produktów miało miejsce w zbliżonych okresach czasu, kontrole interwencyjne w piekarniach obejmowały w dużej części oba zagadnienia jednocześnie.

W akcji „sól techniczna” kontrolowano głównie hurtownie spożywcze oraz obiekty stosujące sól w produkcji żywności. W jednej z działających na terenie powiatu tczewskiego Hurtowni „Danuta” w Mieście zabezpieczono 11 ton soli pochodzącej od producenta wskazanego jako wprowadzającego do obrotu zafałszowaną sól. Do produkcji trafiła niewielka ilość kwestionowanej soli, gdyż rozpoczęto natychmiastowy proces wycofywania. Wycofaną z

piekarni i ciastkarni sól wraz z solą zabezpieczoną podczas kontroli hurtowni, zwrócono dostawcy.

Ponadto przeprowadzono kontrole interwencyjne w związku z wprowadzeniem do obrotu na terenie Rzeczypospolitej Polskiej zafalszowanego suszu jajecznego. Kontrolami objęto przede wszystkim hurtownie oraz obiekty stosujące w produkcji susz jajeczny tj. ciastkarnie i piekarnie. Podobnie jak w przypadku akcji związanej z wprowadzonym do obrotu soli technicznej skontrolowano Hurtownię „Danuta” w Mieścinie, zaopatrującą zakłady przemysłu spożywczego w dodatki piekarnicze. Stwierdzono obecność w sprzedaży suszu jajecznego w ilości 75kg pochodzącego od jednego z producentów wprowadzających do obrotu zafalszowany produkt. W związku z powyższym pobrano 5 próbek do badań mikrobiologicznych. Wyniki badań nie budziły zastrzeżeń, jednak właściciel hurtowni zdecydował o zwrocie produktu do dostawcy. Susz, który został sprzedany przetwórcom, a nie został wykorzystany do produkcji, również wycofano i przekazano dostawcy. Na terenie powiatu tczewskiego zarówno sól jak i susz jajeczny były wykorzystane jedynie w niewielkich ilościach do produkcji żywności z krótkim terminem przydatności do spożycia, w związku z powyższym nie było potrzeby wycofywania żywności ze sklepów. Należy również nadmienić, iż obecność na rynku w/w soli i suszu sprawdzano również podczas wszystkich kontroli planowych.

W 2012r. przeprowadzono 8 kontroli interwencyjnych w aptekach w związku z wycofywaniem z obrotu suplementów diety zawierających zakazane składniki.

W dniu 28 lipca 2012r. na polecenie Głównego Inspektora Sanitarnego rozpoczęto akcję wycofywania z obrotu suplementów diety „NoEnd” i „BeMan”, stanowiących zagrożenia dla życia i zdrowia ludzi. W związku z powyższym przeprowadzono łącznie **25** kontroli interwencyjnych, w tym **6** obiektach obrotu kosmetykami, **10** w aptekach, **7** na stacjach paliw oraz 8 w sklepach oferujących suplementy diety. Na terenie powiatu tczewskiego wycofano z obrotu 12szt suplementu diety „NoEnd”, który został zwrócony dystrybutorowi.

W miesiącu wrześniu 2012r. podjęto intensywne działania związane z wprowadzeniem na rynek alkoholu pochodzącego z Czech, skażonego metanolem. W związku z koniecznością natychmiastowego zabezpieczenia alkoholu stanowiącego zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi, nawiązano współpracę z urzędami gmin z terenu powiatu tczewskiego oraz urzędem miasta. Uzyskano aktualne listy przedsiębiorców posiadających pozwolenie na sprzedaż alkoholu wysokoprocentowego, co w znacznym stopniu usprawniło działania PPIS. Przedstawiciele PPIS w Tczewie przeprowadzili **71** kontroli interwencyjnych, podczas których wręczali decyzję GIS wstrzymującą wprowadzanie do obrotu na całym terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, na okres 1 miesiąca, napojów alkoholowych o zawartości powyżej 20% alkoholu wyprodukowanych na terytorium Republiki Czeskiej. Podczas kontroli zabezpieczono znajdujący się w obrocie alkohol. Równocześnie pobrano do badań w **14** próbek, które przesłano do badania do Laboratorium Wojewódzkiej Stacji Sanitarno- Epidemiologicznej w Gdańsku. Żadna z pobranych próbek alkoholu nie budziła zastrzeżeń. Oprócz w/w kontroli interwencyjnych zakończonych spisaniem protokołu w obiektach wprowadzających do obrotu alkohol wyprodukowany w Republice Czeskiej, przeprowadzono wizyty, które miały na celu wręczenie decyzji GIS w obiektach, w których nie stwierdzono obrotu w/w alkoholem. W dniu 9 października 2012r. Główny Inspektor Sanitarny wydał decyzję uchylającą wyżej wymienioną decyzję, co skutkowało kolejnymi wizytami w sklepach, w których wcześniej zabezpieczono alkohol.

W 2012r. przeprowadzono **48** kontroli w związku z otrzymanymi powiadomieniami w ramach funkcjonowania systemu RASFF o nieprawidłowej jakości produktów mogących znajdować się w obrocie. Znaczna ilość tych powiadomień związana była z akcjami dotyczącymi wycofywania z obrotu środków spożywczych wyprodukowanych z udziałem zafalszowanego suszu jajecznego oraz soli technicznej jako soli spożywczej („Suchary

Mamut”, „Herbatniki Petit Beure”). Informacje o wynikach podjętych czynności kontrolnych były każdorazowo przesyłane do PPWIS w Gdańsku w wyznaczonym terminie.

W trybie pilnym podejmowano działania kontrolno- represyjne w przypadku wnoszonych interwencji ze strony ludności na niewłaściwe warunki higieniczno-sanitarne w obiektach oraz zagrożenia bezpieczeństwa żywności. W związku z powyższym przeprowadzono **13** kontroli interwencyjnych.

Część interwencji nie potwierdziła się. Dotyczyły one następujących zarzutów:

- niewłaściwe żywienie dzieci w przedszkolu- 1 kontrola,
- nieprawidłowości natury sanitarnej w obiektach żywienia zbiorowego otwartego- 2 kontrole,
- niewłaściwe warunki sanitarno- higieniczne w sklepach spożywczych- 4 kontrole,
- nieprawidłowości natury sanitarnej w obiektach żywienia zbiorowego zamkniętego- 1 kontrola,
- niepewne źródło pochodzenia mięsa zakupionego w obiekcie żywienia zbiorowego zamkniętego- 1 kontrola.

Interwencje uzasadnione:

- niewłaściwe warunki sanitarno- higieniczne w sklepach spożywczych- 3 kontrole,
- nieprawidłowości natury sanitarnej w obiektach żywienia zbiorowego otwartego- 1 kontrola.

W przypadku podania danych osobowych przez osobę wnoszącą interwencję każdorazowo udzielana była pisemna odpowiedź.

Obiekty nieewidencjonowane:

W 2012r. przeprowadzono 3 kontrole w „obiekcie nieewidencjonowanym” tj. w Sklepie „Pachnący Dom” w Tczewie przy Al. Zwycięstwa 9/8. Działania kontrolne podjęto w związku ze zgłoszeniem Komendy Powiatowej Policji w Tczewie, iż w sklepie tym prowadzi się sprzedaż substancji- zapachów, co do których istnieje podejrzenie, że są środkami zastępczymi w rozumieniu ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii. Kontrole przeprowadzono odpowiednio w dniach: 04.10.2012r., 14.11.2012r., 20.12.2012r.

Podczas kontroli zabezpieczano znajdujące się w obrocie saszetki zapachowe oraz pobierano do badania próbki z każdego rodzaju. W roku sprawozdawczym przebadano jedynie 5 spośród 14 pobranych próbek. W opinii zawarto stwierdzenie, iż substancje te są środkami zastępczymi, wykazują działanie psychoaktywne i stanowią zagrożenie dla zdrowia i życia ludzi. W trakcie 3 kontroli przeprowadzonych w 2012r. zabezpieczono i przekazano w depozyt przedstawicielom KPP w Tczewie uczestniczącym w kontrolach łącznie 319 sztuk saszetek zapachowych. Wystawiono łącznie 4 decyzje administracyjne z rygorem natychmiastowej wykonalności: 3 wstrzymujące wprowadzanie do obrotu, nakazujące wycofanie z obrotu oraz zatrzymujące produkty oraz 1 decyzję zakazującą wprowadzania do obrotu środków zastępczych, nakazującą wycofanie z obrotu oraz orzekającą o ich zniszczeniu. W związku z podjętymi przez PPIS w Tczewie działaniami w Sklepie „Pachnący Dom”, Firma „STURNUS” Sp. z o.o. w Pabianicach, do której należy sklep składała liczne sprzeciwy, zażalenia oraz odwołania do PPWIS w Gdańsku. Sprawy były przekazywane do organu II instancji na bieżąco.

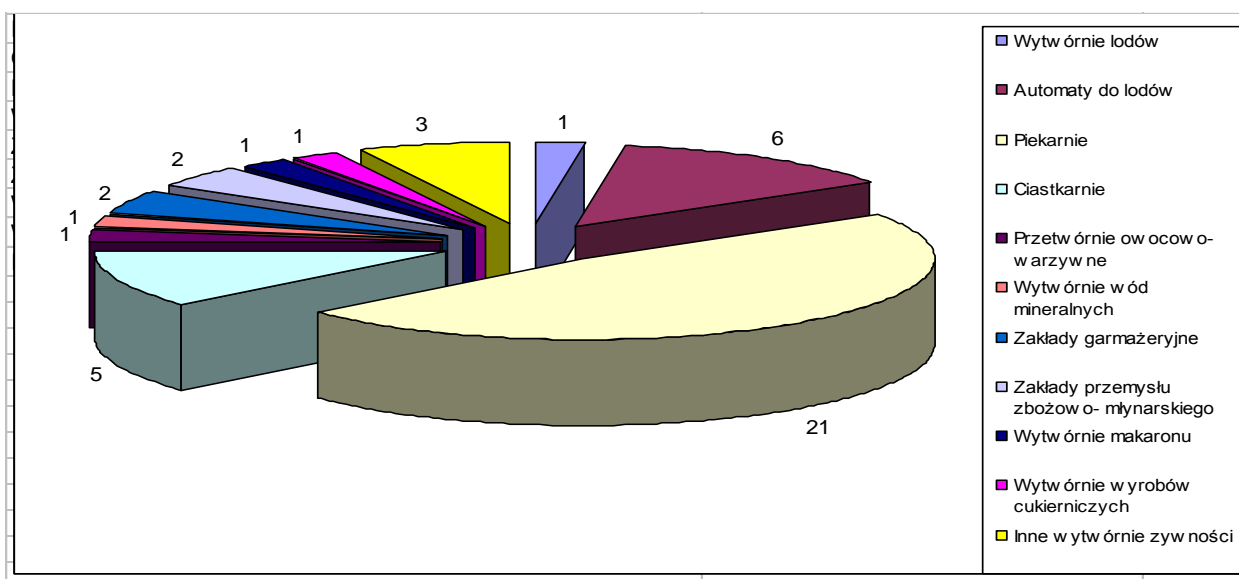
Stan bieżącego nadzoru sanitarnego nad obiektami produkcji i obrotu żywnością, materiałami i wyrobami do kontaktu z żywnością oraz kosmetykami w 2012r.:

L.p.	Rodzaj obiektu	Ilość obiektów	Ilość kontroli	Mandaty		Decyzje		Ilość pobranych próbek	Ilość zakwestionowanych próbek
				Ilość	Kwota	Ogółem	Wstrzymanie działalności		
1	Zakłady produkcyjne	44	124	1	200	4	0	3	0
2	Zakłady obrotu żywnością	482	675	18	4 000	13	0	104	0
3	Zakłady żywienia zbiorowego	252	491	8	800	3	0	2	0
4	Zakłady produkcji i obrotu materiałami do kontaktu z żywnością	10	13	0	0	0	0	1	0
5	Zakłady obrotu kosmetykami	22	32	0	0	0	0	4	0

Dane dotyczące działalności w obiektach HŻŻiPU w latach 2011-2012:

L.p.	Podjęte działania	Rok	
		2011	2012
1	Ilość przeprowadzonych kontroli	1340	1339
2	Pobrane próbki środków spożywczych, przedmiotów użytku oraz kosmetyków	99	114
3	Mandaty: ilość/ kwota	25/ 4 900	27/ 5 000
4	Ilość wydanych decyzji razem:	375	321
	-decyzje na poprawę stanu sanitarno-technicznego	31	17
	- decyzje o zamknięciu obiektu	1	0
	-decyzja zmieniająca	0	2
	- decyzja o wygaśnięciu	1	1
	- decyzje płatnicze	173	166
	- decyzje zatwierdzające obiekt	169	135

Obiekty produkcji żywności:

W 2012r. w 44 obiektach produkcji żywności przeprowadzono łącznie 124 kontrole sanitarnych. Wystawiono 4 decyzje administracyjnych, z czego 3 nakładały obowiązek poprawy stanu sanitarno- technicznego oraz opracowania i wdrożenia zasad systemu HACCP, natomiast 1 zmieniała termin wykonania nałożonych wcześniej decyzją obowiązków.

W w/w grupie nałożono 1 mandat karny na kwotę 200zł oraz wystawiono 3 decyzje zatwierdzające obiekty produkcji żywności w związku ze składanymi przez przedsiębiorców wnioskami o zatwierdzenie i wpis do rejestru obiektów podlegających urzędowej kontroli organów PIS. Przeprowadzono 23 kontrole interwencyjne, które dotyczyły głównie wprowadzania do obrotu zafałszowanego suszu jajecznego i soli technicznej jako soli spożywczej. W roku sprawozdawczym w ciastkarni pobrano do badań mikrobiologicznych 3 próbki ciastek z kremem. W zbadanych próbkach nie stwierdzono żadnych nieprawidłowości.

Obiekty obrotu żywnością:

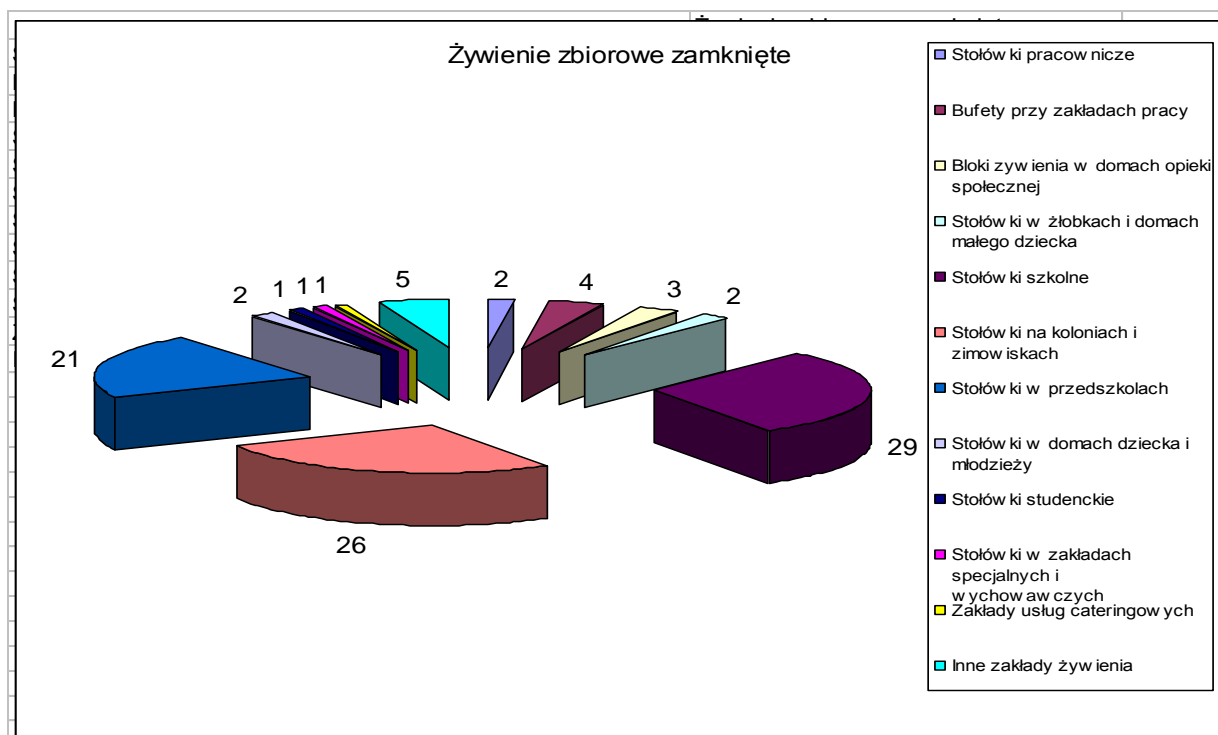
W 2012r. nadzorem objęte były 482 obiekty obrotu żywnością. Najliczniejszą grupę stanowiły sklepy spożywcze (383), kioski spożywcze (51) i magazyny spożywcze (23). Stan sanitarno- techniczny obiektów obrotu żywnością systematycznie się poprawia, jednak w dalszym ciągu stwierdza się sprzedaż środków spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia, przechowywanie artykułów łatwopsujących się poza urządzeniami chłodniczymi oraz zaniedbania w zakresie utrzymania czystości bieżącej.

W związku z powyższymi uchybieniami nałożono 18 mandatów karnych na kwotę 4 000zł. Wystawiono 13 decyzji administracyjnych nakładających obowiązek poprawy stanu techniczno- sanitarnego pomieszczeń i urządzeń w wyznaczonym terminie.

Ponadto wystawiono 67 decyzji zatwierdzających obiekty obrotu żywnością w związku z wpływającymi wnioskami o zatwierdzenie i wpis do rejestru obiektów podlegających urzędowej kontroli organów PIS.

W ramach przekazanego do realizacji planu poboru próbek do badania na 2012r. oraz w ramach kontroli interwencyjnych pobrano do badań chemicznych i mikrobiologicznych 104 próbki żywności (w tym 65 próbek w supermarketach i 8 w hurtowni). Żadnej ze zbadanych próbek nie zdyskwalifikowano.

Żywnie zbiorowe zamknięte:

Pod nadzorem PPIS w Tczewie znajdowało się 97 obiektów żywienia zbiorowego zamkniętego. W powyższych obiektach przeprowadzono 160 kontroli sanitarnych, w tym 3 kontrole interwencyjne.

W roku 2012 zatwierdzono 1 stołówkę szkolną, w której żywienie odbywa się w systemie cateringowym oraz 7 stołówek w przedszkolach, z których 4 prowadzą żywienie w systemie cateringowym. Ogólnie w systemie cateringowym żywienie prowadzone jest w 6 przedszkolach oraz w 1 szkole. Jadłospisy dyrektorzy uzgadniają z dostawcami posiłków. Wyżywienie uczniów Szkoły Podstawowej w Małych Walichnowach obejmuje wyłącznie tych z najuboższych rodzin. Obiady dostarczane są z Zespołu Kształcenia i Wychowania w Rudnie. W porównaniu do lat ubiegłych zauważalne jest zjawisko wypierania klasycznych stołówek przez wprowadzanie żywienia cateringowego. Dotyczy ono zarówno żywienia dzieci w żłobkach i przedszkolach jak i bufetów przy zakładach pracy.

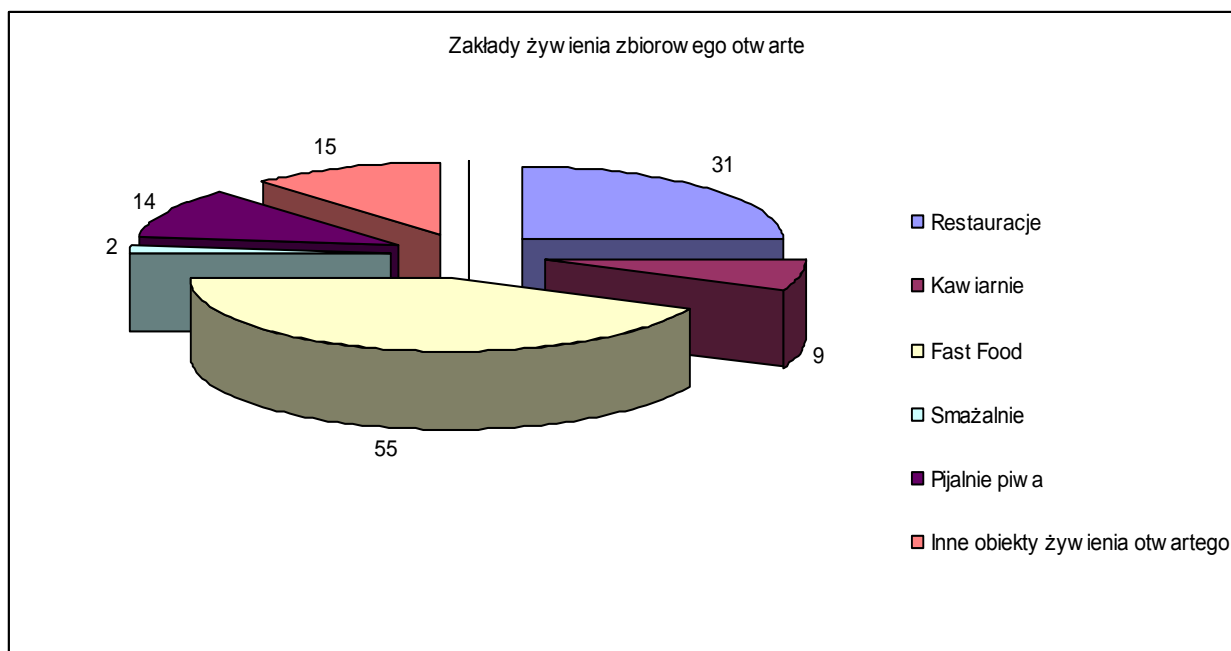
Na terenie działalności PSSE w Tczewie stołówki szkolne prowadzą dożywianie wyłącznie w postaci obiadów jednodaniowych, naprzemiennie zupa lub drugie danie. Dyrektorzy placówek starają się podawać urozmaicone i pożywne posiłki wzbogacone owocami, warzywami i sokami. Podczas bieżących kontroli dokonuje się analizy jadłospisów.

Skontrolowano 26 placówek wypoczynku letniego i zimowego dzieci i młodzieży. Przeprowadzono 26 kontroli. Uczestnicy przebywali w obiektach objętych całorocznym nadzorem PSSE w Tczewie.

W zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego (w przedszkolu) pobrano do badań chemicznych 2 próbki posiłków obiadowych. Badania wykazały nieprawidłowości jedynie dotyczące zbyt dużej ilości soli w posiłkach. Ponadto w 2012r. poddano analizie jakościowej przy wykorzystaniu programu komputerowego „Wikt 1.3” dwa jadłospisy w oparciu o materiały z dekady żywieniowej w przedszkolach. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

W 2012r. zatwierdzono 3 obiekty na wniosek strony, zaś decyzję zatwierdzającą oraz towarzyszącą jej dokumentację przesłano do PPWIS w Gdańsku. Były to: Placówka Opiekuńczo- Wychowawcza typu Socjalizacyjnego 1/3b z siedzibą w Tczewie przy ul. Kopernika oraz Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza typu Socjalizacyjnego w Narkowach, ul. Tczewska 21 oraz Ognisko Wychowawcze im. Kazimierza Lisieckiego „Dziadka” w Tczewie.

Żywnienie zbiorowe otwarte:

W 2012r. na terenie objętym nadzorem PPIS w Tczewie znajdowało się 155 zakładów żywienia zbiorowego otwartego. Do tej grupy obiektów należą: restauracje, kawiarnie, bary, obiekty typu Fast Food, smaźalnie, pijalnie piwa oraz obiekty sezonowe. W roku 2012 wydano 3 decyzje administracyjne nakładające obowiązek poprawy stanu techniczno- sanitarnego w 2 barach gastronomicznych oraz w 1 obiekcie małej gastronomii typu Fast Food. Zalecenia powyższych decyzji wykonano, co wykazały przeprowadzone kontrole sprawdzające. W tej grupie obiektów wystawiono 8 mandatów na kwotę 8 000zł za uchybienia natury sanitarno-porządkowej. W I półroczu 2012r. pięć zakładów żywienia zbiorowego otwartego było objęte wzmożonym nadzorem w związku z EURO 2012. Obiekty te są zlokalizowane przy głównych trasach dojazdowych. Rażących usterek nie stwierdzono. Kontrole w w/w obiektach przeprowadzane były z zaplanowaną zgodnie z wytycznymi częstotliwością tj. w terminie 01.01- 30.04.2012r. jeden raz w miesiącu, natomiast w terminie 01.05-15.07.2012r. dwa razy w miesiącu. Raporty były przesyłane do PPWIS w Gdańsku w wyznaczonych terminach.

Obiekty produkcji, konfekcjonowania oraz obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością:

W ramach nadzoru nad obiektami produkcji, konfekcjonowania i obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością przeprowadzono łącznie 13 kontroli w istniejących na terenie powiatu tczewskiego 2 zakładach produkujących oraz konfekcjonujących artykuły przeznaczone do kontaktu z żywnością, 3 hurtowniach oraz 5 sklepach. Nie stwierdzono nieprawidłowości. Pobrano do badań chemicznych 1 próbkę wyrobów ceramicznych. Powyższa próbka była zgodna z wymaganiami.

Obiekty obrotu kosmetykami:

W 2012r. skontrolowano 21 miejsc detalicznej sprzedaży kosmetyków i artykułów chemii gospodarczej. Przeprowadzono łącznie 32 kontrole, w tym 20 interwencyjnych. 13 kontroli dotyczyło powiadomień w systemie RAPEX. W czasie przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono w sprzedaży kosmetyków wymienionych w powiadomieniach. Pobrano do badania mikrobiologicznego 4 próbki kosmetyków (2 do badań chemicznych oraz 2 do badań mikrobiologicznych). Żadnej z nich nie zdyskwalifikowano.

Stan sanitarny zakładów branży spożywczej systematycznie poprawia się, co jest spowodowane poprawą stanu technicznego zakładów i wdrażaniem systemów zapewnienia bezpieczeństwa żywności GHP, GMP oraz HACCP. Systematycznie wzrasta również świadomość zatrudnionego personelu oraz właścicieli placówek.

Bardzo mała ilość kwestionowanych próbek żywności świadczy o jej jakości zgodnej z przepisami. Jest to wynikiem poprawy stanu sanitarno-technicznego placówek, przestrzegania ogólnych zasad higieny w produkcji i obrocie oraz kontroli wewnętrznej,

IV. HIGIENA DZIECI I MŁODZIEŻY

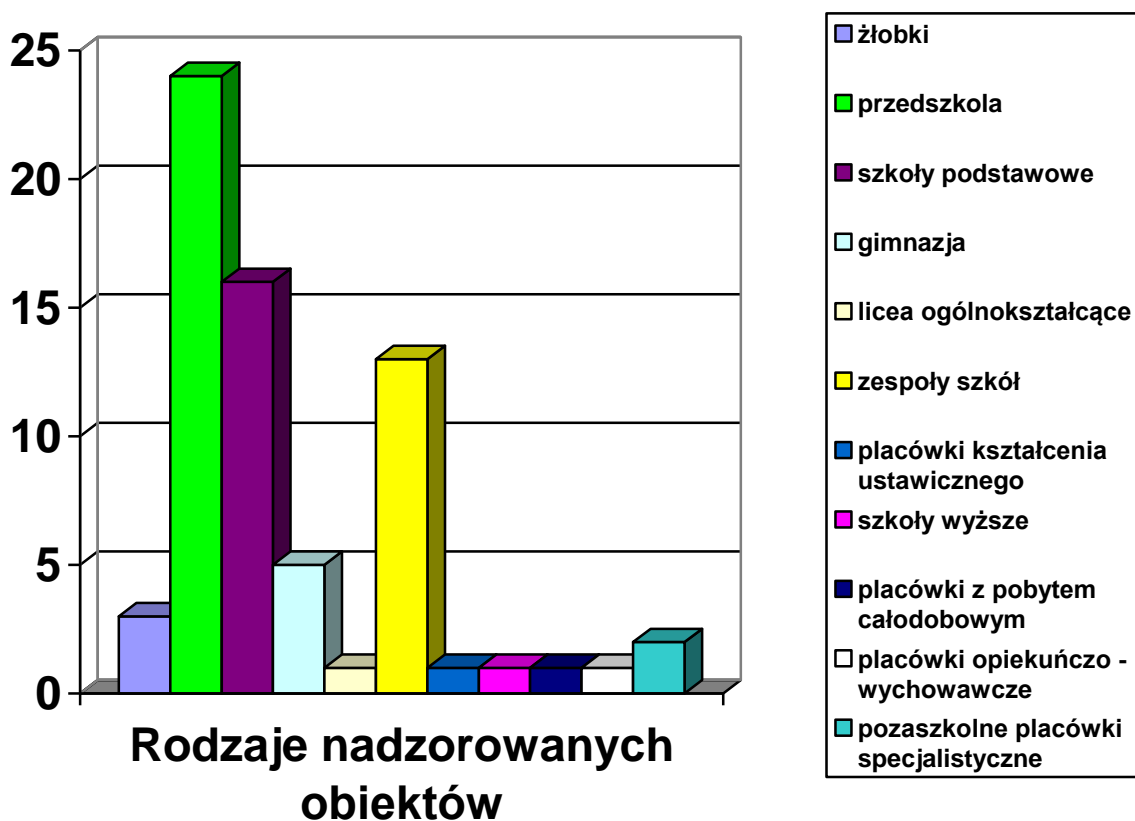
W roku 2012 nadzorem Higieny Dzieci i Młodzieży objęto 68 placówek stałych oraz 4 placówki sezonowe.

Najistotniejsze przeobrażenia dotyczyły punktów przedszkolnych, które przekwalifikowano na przedszkola niepubliczne. W dotychczasowej formie pozostały jedynie punkty przy ul. Sadowej oraz Al. Zwycięstwa.

Likwidacji uległa natomiast szkoła podstawowa w Ostrowitem zaś szkoły podstawowe w Tymawie i Gogolewie przejęło Stowarzyszenie Przyjaciół Szkół Katolickich w Częstochowie.

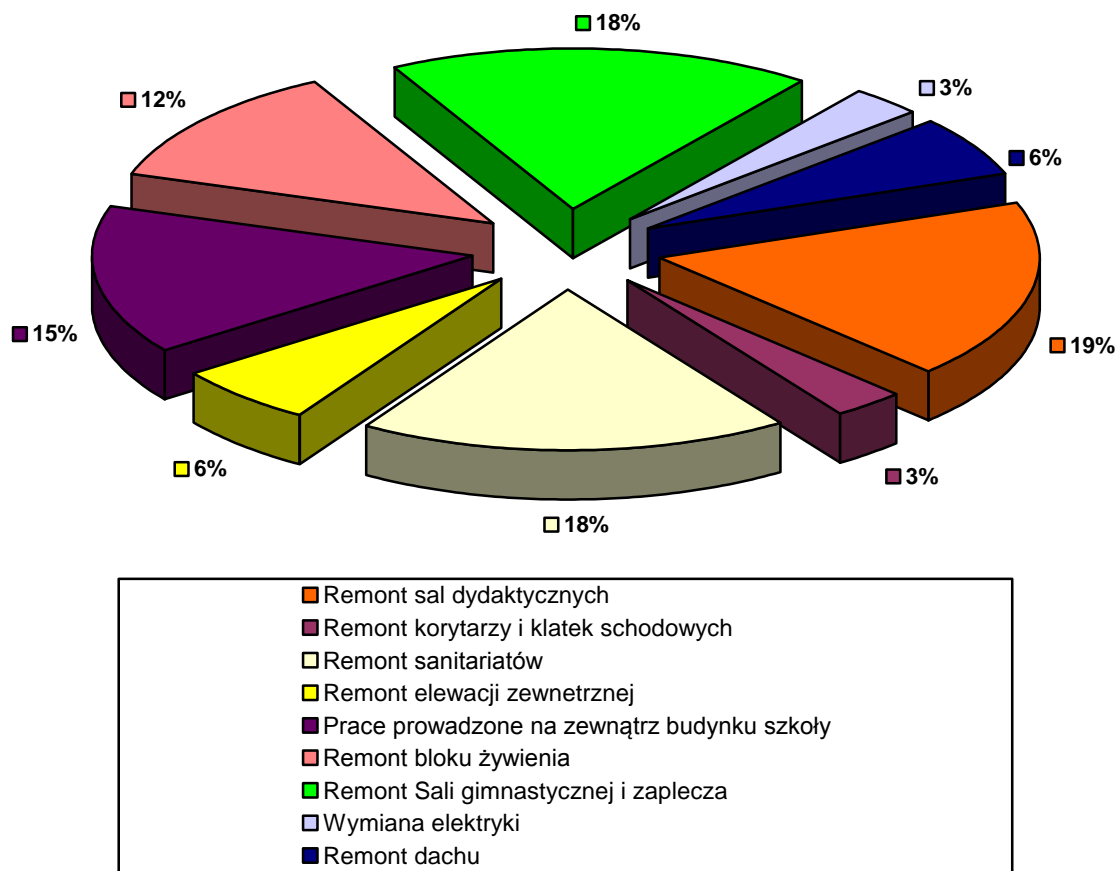
Aktualny ilościowy podział placówek oświatowo – wychowawczych wg stanu na 31 grudnia 2012 r. obrazuje poniższy wykres.

Wykres 1.1 Ilościowy podział placówek oświatowo - wychowawczych

W roku 2012 odnotowano umiarkowaną poprawę stanu sanitarnego nadzorowanych obiektów. Wstrzymanie wydawania decyzji na poprawę warunków technicznych poskutkowało ograniczeniem środków finansowych na remonty placówek oświatowych mimo rosnących potrzeb w tym zakresie. Niemniej, mimo kryzysu finansowego częściowe remonty przeprowadzono w 10 placówkach oświatowo – wychowawczych. Odnawiano m.in. sale dydaktyczne, klatki schodowe, sanitariaty oraz szatnie i przebieralnie dla dzieci. Naprawiano poszycia dachowe i odświeżano elewacje zewnętrzne. Szczegółowy obraz przeprowadzonych prac remontowych przedstawia wykres 1.2.

Wykres 1.2 Prace wykonane w ramach remontów generalnych

Wydano 48 decyzji administracyjnych w tym 15 decyzji merytorycznych i 33 decyzje płaćnicze nakazujące doprowadzenie do wymaganego stanu pomieszczenia i urządzenia w placówkach nauczania i wychowania. Nałożono także jeden mandat karny.

Duży nacisk kładziono na wykładanie środków higienicznych w sanitariatach dla dzieci, zapewnienie dostępu do ciepłej bieżącej wody oraz na prawidłowy dobór stolików i krzeseł do wzrostu uczniów i przedszkolaków. W czasie kontroli nauczyciele byli zaznajamiani z zasadami doboru mebli oraz informowani jaki mają one wpływ na kształtowanie właściwej postawy dzieci.

Turystyczna atrakcyjność regionu utrzymała się na poziomie zbliżonym do lat poprzednich. Wśród obiektów organizujących letni i zimowy wypoczynek dla dzieci i młodzieży w formie wyjazdowej (poza miejscem zamieszkania uczestników) znalazły się Zamek w Gniewie, który każdego lata przemienia się w Hogwart z Harego Pottera oraz Centrum Sportu z Gniewie organizujące obozy sportowe. Zakwaterowanie dla uczestników zimowisk i kolonii zaoferował również Zespół Kształcenia i Wychowania Nr 1 w Pelplinie dysponujący pokojami mieszkalnymi. Niezwykle popularne wśród dzieci były zimowiska i półkolonie w miejscu zamieszkania. Organizowały je wszystkie szkoły podstawowe w Tczewie oraz niektóre placówki na terenie gmin Gniew, Pelplin i Morzeszczyn. Zgodnie z planem kontroli placówki oświatowo –wychowawcze odwiedzane były przez pracowników PSSE średnio dwa razy do roku. Pozostałe kontrole wynikały z akcji tematycznych organizowanych przez Głównego Inspektora Sanitarnego bądź

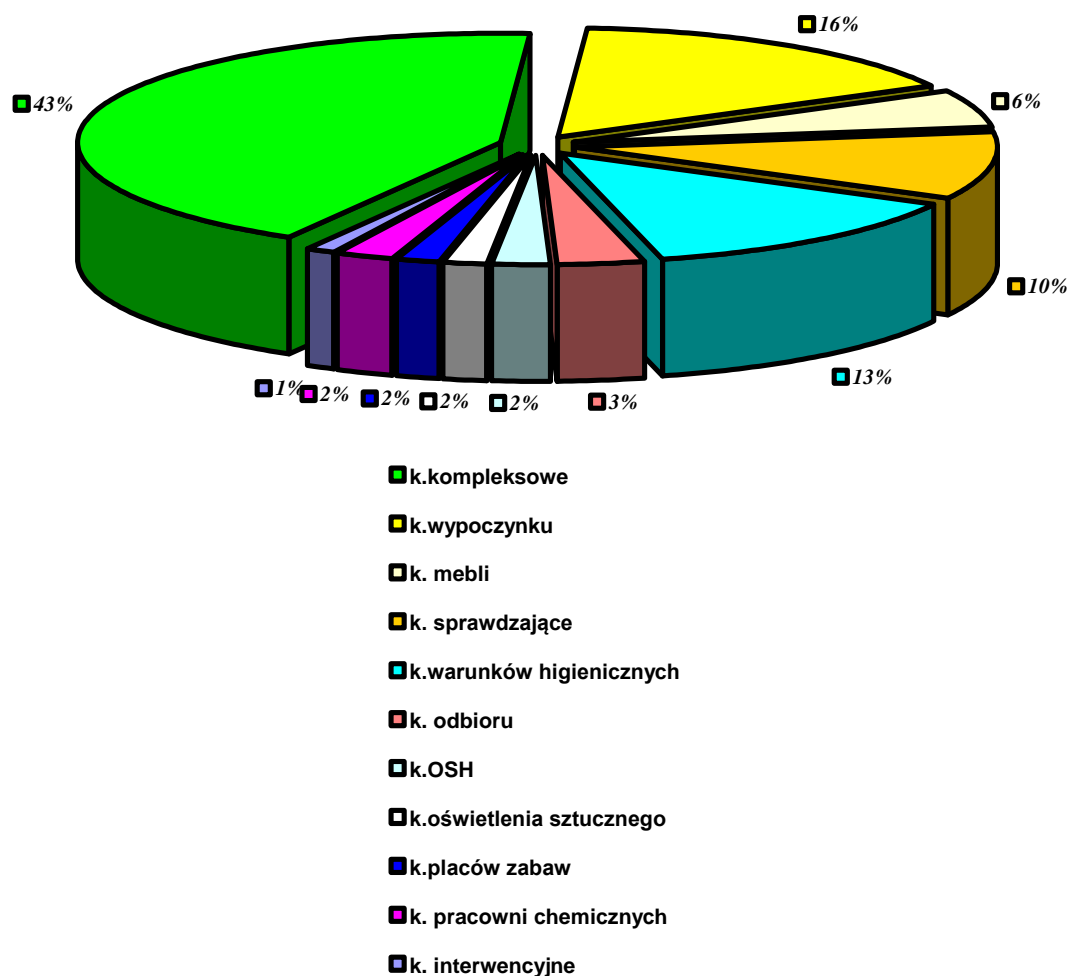

Wojewódzką Stację Sanitarno – Epidemiologiczną w Gdańsku (takich jak kontrole placów zabaw, sprawdzanie dostępu do środków higienicznych czy ciepłej wody). Innym rodzajem kontroli przeprowadzonym ad hoc były tzw. kontrole interwencyjne podejmowane w związku ze złożoną skargą bądź nadzwyczajnym zdarzeniem wymagającym podjęcia stosownych działań. W omawianym roku odnotowano dwa takie przypadki. Pierwszy dotyczył zwiększonej ilości zachorowań na płonicę w jednym z tczewskich przedszkoli. W czasie kontroli nie stwierdzono jednak dużego ogniska chorobowego (zgodnie z informacjami podanymi przez dyrektora chorowało jedynie 5 dzieci). Niemniej poproszono dyrektora placówki o zorganizowanie zebrania dla rodziców, na którym miał zostać poruszony temat stanu epidemiologicznego w placówce. Polecono także uczulić rodziców by nie bagatelizowali objawów chorobowych u swoich dzieci oraz kładli większy nacisk na przestrzeganie zasad higieny. Drugą kontrolę interwencyjną przeprowadzono w Szkole Podstawowej Nr 11 w Tczewie. Podjęto ją w związku z zachorowaniem na inwazyjną chorobę meningokokową jednego z uczniów tamtejszego oddziału zerowego. Kontrolą objęto 2 oddziały zerowe. Stwierdzono, że stan sanitarny pomieszczeń nie budzi zastrzeżeń, a personel przeprowadził dezynfekcję wszystkich pomieszczeń i sprzętów z którymi miał styczność chory chłopiec. Biorąc pod uwagę, iż był to przypadek śmiertelny i wychodząc naprzeciw oczekiwaniom rodziców i personelu szkoły zaproponowano udział pracownika PSSE w spotkaniach z rodzicami. W zebraniu z rodzicami oddziału zerowego uczestniczył pracownik sekcji Epidemiologii. Niezależnie od działań podjętych przez Higienę Dzieci i Młodzieży, osoby z najbliższego kontaktu objęte zostały opieką Sekcji Epidemiologii PSSE w Tczewie, poprzez poinformowanie o możliwości wdrożenia chemioprophylaktyki. Ponadto radni Urzędu Miasta w Tczewie przekazali z budżetu miasta środki finansowe na zakup 79 szczepionek chroniących przed zakażeniami wywołanymi bakterią *Neisseria meningitidis*, którymi zaszczepiono dzieci z oddziału zerowego do którego uczęszczał chory chłopiec, jego sąsiadów i członków rodziny.

W roku 2012 przeprowadzono łącznie 177 kontroli, w tym:

- 77 kontroli kompleksowych
- 29 kontroli bieżących przeprowadzonych w ramach wypoczynku zimowego i letniego
- 10 kontroli sprawdzających dostosowanie mebli do wzrostu dzieci
- 18 kontroli sprawdzających (1 łącznie z kontrolą pracowni chemicznej)
- 24 kontrole stanu sanitarno – higienicznego
- 6 kontroli odbioru
- 4 kontrole kompleksowe przeprowadzone w oparciu o druki OSH
- 3 kontrole placów zabaw i piaskownic
- 4 kontrole pracowni chemicznych
- 1 kontrole interwencyjne

Wykres 1.3 Podział kontroli w ujęciu procentowym

Ważny element działalności Higieny Dzieci i Młodzieży stanowiła współpraca z Oświatą Zdrowotną, której efektem były przeróżne akcje zdrowotne, konkursy plastyczne i multimedialne oraz organizowany od kilku lat Przegląd Małych Form Teatralnych kierowany do młodzieży ze szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych powiatu tczewskiego. W ramach akcji informacyjnych dzieci i młodzież otrzymywały materiały edukacyjne z zakresu szkodliwości nikotyny, zażywania dopalaczy oraz profilaktyki w kierunku HIV/AIDS.

W ramach współpracy z Laboratorium Higieny Pracy w części szkół przeprowadzone zostały darmowe pomiary natężenia oświetlenia sztucznego. W roku 2012 objęły one Szkołę Podstawową w Lubiszewie, Szkołę Podstawową Nr 7 w Tczewie oraz Gimnazjum Nr 1 w Tczewie. Niestety we wszystkich skontrolowanych obiektach stwierdzono niedoświetlenie sal. Problem ten należy wziąć pod uwagę przy najbliższych pracach remontowych w w/w placówkach, doprowadzając oświetlenie sztuczne do stanu zgodnego z Polską Normą.

V. Higiena Pracy

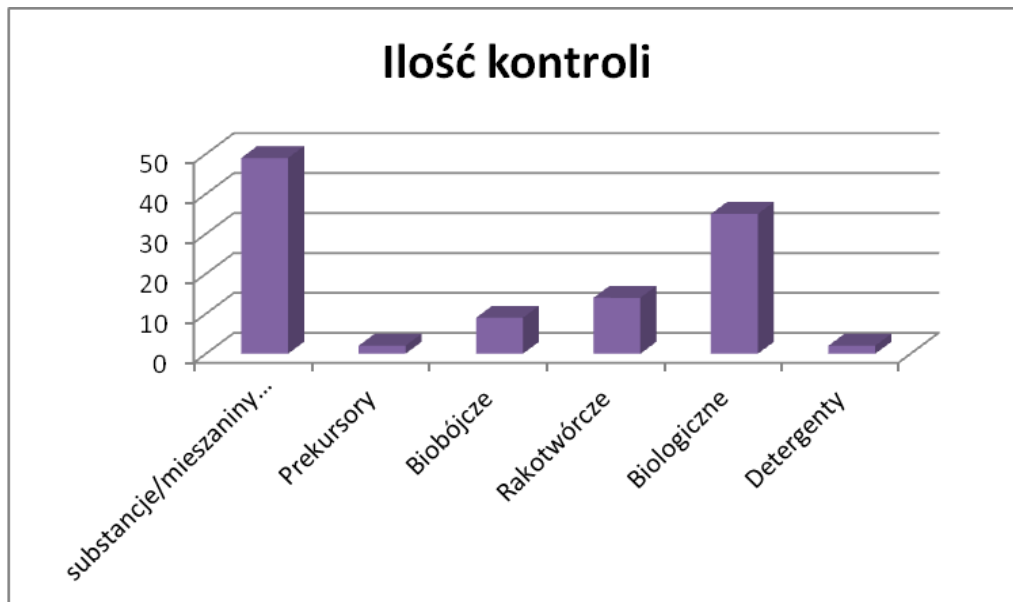
Rok 2012 w Sekcji Higieny Pracy opiewał kierunki działania:

1. Koordynacja i prowadzenie nadzoru w zakresie warunków zdrowotnych w środowisku pracy.
2. Kontrola warunków pracy i ocena narażenia zawodowego pracowników zatrudnionych w warsztatach samochodowych.
3. Kontrola warunków pracy i ocena narażenia zawodowego pracowników zatrudnionych w zakładach poligraficznych.
4. Prowadzenie działań związanych z nadzorem nad prekursorami narkotyków kat 2 i kat 3 w ramach Programu Przeciwdziałaniu Narkomani na latach 2011-2016.
5. Koordynacja działań związanych z nadzorem nad produktami biobójczymi.
6. Koordynacja działań związanych z nadzorem nad detergentami.
7. Prowadzenie działań wynikających z ustaleń Forum wymiany informacji o egzekwowaniu przepisów, działającego przy Europejskiej Agencji Chemikaliów w Helsinkach
8. Przesłanie do WSSE w Gdańsku sprawozdania z realizacji inicjatyw Forum wymiany informacji Europejskiej Agencji Chemikaliów w zakresie egzekwowania przepisów rozporządzenia REACH i CLP
9. Nadzór nad przygotowaniem pracodawców pod kątem przestrzegania przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy podczas prac związanych z usuwaniem bądź zabezpieczaniem wyrobów zawierających azbest.

Na dzień 31.12.2011r. w ewidencji Sekcji Higieny Pracy było 297 zakładów zatrudniających 14784 pracowników będących pod naszym nadzorem.

W roku sprawozdawczym pracownicy Sekcji:

- wykonali 238 kontroli w 169 zakładach - łącznie zatrudniających ok. 11073 pracowników,
- przeprowadzili 23 wizytacje w ramach postępowań wyjaśniających dotyczących chorób zawodowych.

Rys. 1. Graficzne przedstawienie tematów zakresów kontroli

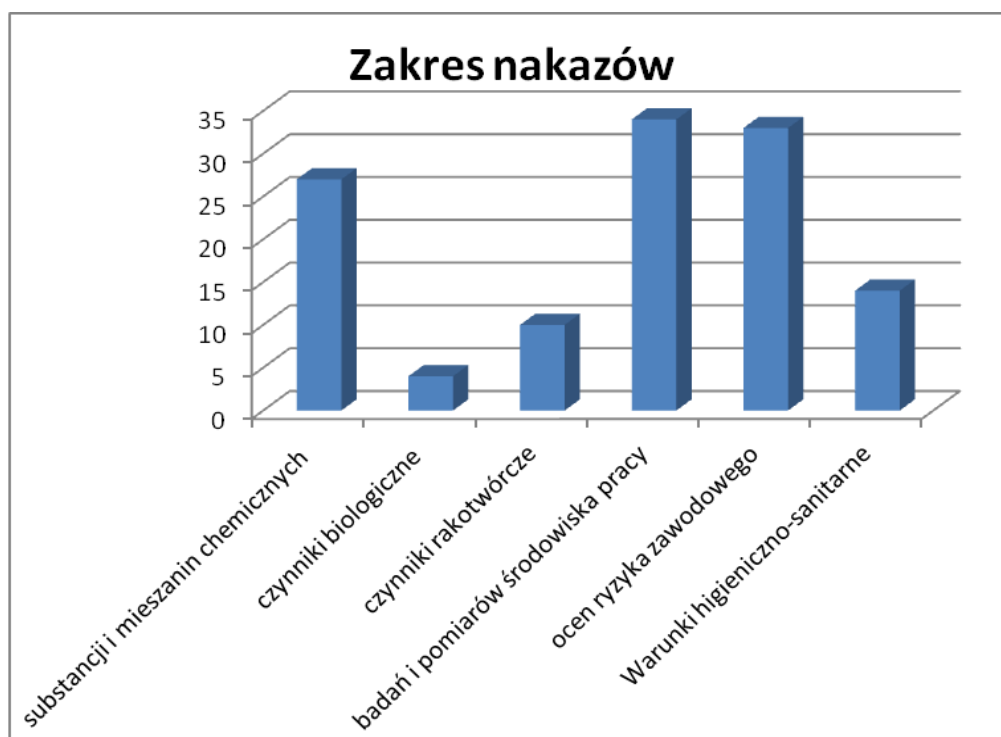
Pracownicy Oddziału Higieny Pracy w 2012 r. wydali 63 decyzje administracyjne obejmujących 146 nakazów:

- 27 nakazów w zakresie substancji i mieszanin chemicznych (m.in.: brak kart charakterystyki, brak aktualnego spisu substancji i mieszanin chemicznych, nieprawidłowe oznakowanie opakowania mieszaniny, brak procedur postępowania w przypadku awarii stwarzającego przez czynnik chemiczny, braku instrukcji określających sposób składowania, załadunku i transportu materiałów niebezpiecznych);
- 4 nakazów w zakresie czynników biologicznych w środowisku pracy (m.in brak znaku ostrzegawczego przed zagrożeniem biologicznym w środowisku pracy, braku procedur bezpiecznego postępowania ze szkodliwymi czynnikami biologicznymi, brak procedur dotyczących dezynfekcji, bezpiecznego usuwania i postępowania ze skażonymi odpadami, brak instrukcji postępowania w narażenia na szkodliwy czynnik biologiczny zakwalifikowany do grupy 3 zagrożenia),
- 34 nakazów dotyczących badań i pomiarów środowiska pracy,
- 33 nakazów dotyczących oceny ryzyka zawodowego
- 5 nakazów dotyczących stworzenia instrukcji stanowiskowych bezpieczeństwa i higieny pracy
- 7 nakazów dotyczących uaktualnienia rejestrów czynników szkodliwych
- 5 nakazów dotyczących uaktualnienia i stworzenia kart i badań czynników szkodliwych dla zdrowia
- 4 nakazy dotyczące stworzenia programu działań organizacyjno-technicznych zmniejszających narażenie pracowników na hałas

Pozostałe nakazy dotyczyły m.in.:

- 14 nakazów dotyczących remontu zaplecza higieniczno – sanitarnego,
- 2 nakazy zapewnienia pomieszczeń i urządzeń higieniczno-sanitarnych
- 3 nakazy dotyczące braku instrukcji udzielania pierwszej pomocy

- 1 nakaz braku szkolenia wstępnego bezpieczeństwa i higieny pracy
- 3 nakazy dotyczące braku badań lekarskich
- 1 nakaz dotyczący braku nakazu stosowania ochron indywidualnych
- 3 nakazy dotyczące zapewnienia prawidłowej wentylacji w pomieszczeniach

Rys.2. Graficzne przedstawienie zakresu nakazów.

W związku ze stwierdzeniem nieprawidłowości podczas kontroli nałożono 69 decyzji płatniczych.

Nadzór nad czynnikami rakotwórczymi.

W 2012 r. nadzorem PPIS objętych było 14 zakładów pracy gdzie występują warunki narażenia pracowników na działanie substancji, preparatów, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym

Skontrolowano 14 obiektów, w których było narażonych na w/w czynniki 155 osób (24 kobiet, 134 mężczyzn). Najczęstsze występujące uchybienia to brak rejestru prac i pracowników narażonych na czynniki rakotwórcze.

Nadzór na czynnikami biologicznymi

Liczba zakładów, w których występują czynniki biologiczne zwiększyła się w stosunku do roku ubiegłego i w ewidencji zarejestrowanych jest 50 zakłady. Są to przede wszystkim zakłady opieki zdrowotnej, laboratoria diagnostyczne, nadleśnictwa, zakłady drzewne, zakłady zajmujące się utylizacją odpadów oraz zakłady żywieniowe.

Skontrolowano 26 zakładów, w których narażonych na działanie czynników biologicznych jest 420 osób.

Najczęściej występującymi nieprawidłowościami były; brak rejestru pracowników pracujących w narażeniu na czynniki biologiczne, brak oceny ryzyka dotyczącego narażenia pracowników na czynniki biologiczne. W związku z w/w uchybieniami wydano 10 decyzje administracyjne.

Nadzór nad warunkami pracy w zakładach ochrony zdrowia.

W roku 2012 wg ewidencji, pod nadzorem PPIS było 19 zakładów opieki zdrowotnej. Skontrolowano 11 zakładów zatrudniających 211 osób i przeprowadzono 17 kontroli, w wyniku których wydano 1 decyzję.

Nadzór nad chemikaliami

Na terenie objętym naszym nadzorem w 2012 r. liczba dystrybutorów substancji chemicznych i ich mieszanin wprowadzających do obrotu substancje w postaci własnej lub jako składniki w mieszaninach wynosiła 17, natomiast dalszych użytkowników 4. Przeprowadzono 49 kontroli w zakresie substancji chemicznych i ich mieszanin.

Promocja Zdrowia

Podczas przeprowadzania kontroli omawiano i promowano zachowania prozdrowotne zarówno wśród pracodawców jak pracowników. Szczególną uwagę zwracano na informowanie o obowiązkach pracodawców co do stosowania różnych środków czy to technicznych, czy też indywidualnych mających na celu zapobieganie chorobom zawodowym oraz podnoszenia bezpieczeństwa pracy. Podczas wszystkich kontroli przeprowadzonych w 2012 r. sprawdzono czy w zakładach jest przestrzegany zakaz palenia tytoniu. Dokonano kontroli w zakładach zajmujących się utylizacją odpadów, ze szczególnym uwzględnieniem narażenia na szkodliwe czynniki biologiczne.

Liczba chorób zawodowych stwierdzonych na terenie powiatu Tczew w 2012 roku

W 2012 r. do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Tczewie wpłynęło 12 podejrzeń chorób zawodowych. W porównaniu z rokiem ubiegłym 2011 liczba zgłoszeń wzrosła o 4 przypadki.

W związku z prowadzonym postępowaniem w sprawach chorób zawodowych, sporządzono 12 kart oceny narażenia zawodowego.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Tczewie w 2012 roku w wyniku prowadzonych postępowań administracyjnych wydał 3 decyzje o stwierdzeniu choroby zawodowej i 2 decyzje o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Tczewie sporządził karty oceny narażenia zawodowego w związku z prowadzonymi postępowaniami w sprawie chorób zawodowych. Liczba stwierdzonych chorób zawodowych w 2012 roku jest o 2 przypadki większa niż w roku poprzednim.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Tczewie sporządził 4 karty stwierdzenia choroby zawodowej dotyczącej decyzji prawomocnej.

Prowadząc postępowania administracyjne w sprawie chorób zawodowych w 2012 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Tczewie wydał 6 postanowień dotyczących chorób zawodowych.

Przeprowadzono 23 wizytacje w ramach postępowań wyjaśniających dotyczących chorób zawodowych. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny przeprowadził 13 postępowań w sprawie chorób zawodowych

Tabela 1. – Najczęściej stwierdzane choroby zawodowe w latach 2009- 2012

Nazwa choroby zawodowej	Liczba stwierdzonych chorób zawodowych			
	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.
Uszkodzenie słuchu wywołane działaniem hałasu	0	1	0	1
Przewlekłe zapalenie ścięgna prostownika nadgarstka lewego	1	0	0	0
Zespół wibracyjny postać mieszana naczyniowo –nerwowa kostno- stawowa	0	1	0	0
Astma oskrzelowa	0	0	1	0
Przewlekłe zapalenie nadkłykcia bocznego kości ramiennej lewej	1	0	0	0
Zespół cieśni nadgarstka	0	0	0	1
Choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa – gruźlica płuc	0	0	0	1
Wirusowe zapalenie wątroby Typ C	0	1	0	0

VI. Higiena Komunalna

Sekcja higieny komunalnej nadzoruje następujące grupy obiektów.:

- obiekty użyteczności publicznej, np. zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, hotele, pensjonaty, ustępy publiczne
- obiekty służby zdrowia
- obiekty zaopatrujące ludność w wodę
- inne obiekty obejmujące m.in.: środki transportu publicznego, przystanki i dworce, bazy transportu, myjnie, pralnie, imprezy masowe, mieszkania – zagrzybienie, tlenek węgla, cementarze i zakłady pogrzebowe itp.

W roku sprawozdawczym 2012 r. nadzorowano 414 obiektów stałych (stan na dzień 31.12.2012r.) oraz dodatkowo obiekty nieewidencjonowane.

Zaplanowano 544 kontrole, wykonano 908 kontrole stanu sanitarnego obiektów ewidencjonowanych i nieewidencjonowanych.

Przeprowadzone kontrole wykazały dobry poziom sanitarno – higieniczny obiektów objętych nadzorem. Żadnego obiektu nie zakwalifikowano do grupy obiektów o złym stanie technicznym.

Ogólny stan sanitarno – porządkowy w poszczególnych miejscowościach powiatu nie budził zastrzeżeń.

Nieczystości stałe z miast i wsi usuwane są na trzy składowiska odpadów komunalnych:

- składowisko w Tczewie, ul. Rokicka
- składowisko w Ropuchach k. Pelplina
- składowisko w Nicponi gm. Gniew

Do składowania odpadów komunalnych stosowane są kontenery i pojemniki metalowe, z pokrywami - ilość wystarczająca. Miejsca przeznaczone na składowanie odpadów najczęściej są utwardzone, zadaszone i ogrodzone. Nie stwierdzono zalegania nieczystości poza pojemnikami lub kontenerami. Z terenów wiejskich śmieci są wywożone prawidłowo, przez podmioty uprawnione lub we własnym zakresie na wysypisko śmieci.

Nieczystości płynne z terenu Tczewa i częściowo gminy Tczew odprowadzane są bezpośrednio do oczyszczalni ścieków w Tczewie (m. Stanisławie i Lubiszewo) oraz do oczyszczalni mechaniczno-biologicznych w Swarozynie i Turzy oraz Tczewie. Niewielka ilość gospodarstw nieskanalizowanych usuwa ścieki do szamb przydomowych, które opróżniane są prawidłowo we własnym zakresie lub przez podmioty uprawnione, specjalnym taborem do oczyszczalni ścieków.

Z terenów gminy Morzeszczyn ścieki odprowadzane są do oczyszczalni biologicznej w m. Morzeszczyn i Majewo, z gminy Subkowy odprowadzane są do oczyszczalni mechaniczno-biologicznej w Subkowach i oczyszczalni biologicznej w Gorzędzieju. Gospodarstwa nieskanalizowane odprowadzają ścieki do przydomowych zbiorników, z których wywożone są we własnym zakresie lub przez podmioty uprawnione do w/w oczyszczalni. Ze skanalizowanej części miasta i gminy Pelplin ścieki odprowadzane są do oczyszczalni ścieków w Pelplinie.

Gospodarstwa nieskanalizowane ścieki gromadzą w zbiornikach bezodpływowych, z których specjalnym taborem wywożone są do oczyszczalni.

Ścieki z miasta Gniew i części gminy Gniew odprowadzane są do biologicznej oczyszczalni ścieków w m. Ciepłe.

Nie było konieczności podejmowania działań przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Tczewie w celu poprawy istniejącego stanu sanitarno-porządkowego w zakresie gospodarki odpadami płynnymi.

1. Ocena stanu sanitarnego zakładów służby zdrowia.

Sekcja Higieny Komunalnej ma zewidencjonowanych 121 obiektów służby zdrowia (zakłady leczenia zamkniętego i otwartego, indywidualne i grupowe praktyki lekarskie i pielęgniarskie, specjalistyczne praktyki lekarskie). W w/w obiektach przeprowadzono łącznie 109 kontroli stanu sanitarnego.

a) zakłady opieki zdrowotnej - zamknięte

Pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Tczewie znajdują się 2 obiekty leczenia zamkniętego - Centrum Leczenia Uzależnień ZAPOWIEDNIK w Opaleniu oraz Oddział Wojewódzkiego Centrum Leczenia Uzależnień w Zapowiedniku, 83 – 250 Skarszewy (na terenie Centrum Leczenia Uzależnień „Zapowiednik” w Opaleniu, ul. Hutten Czapskiego 49 tymczasowo umieszczono pacjentów spalonego Wojewódzkiego Centrum Leczenia Uzależnień w Zapowiedniku, zobowiązano się zapewnić im całonocowy pobyt oraz pełne wyżywienie, terapię, opiekę lekarską do czasu odbudowy w/w ośrodka).

Kontrola przeprowadzona w Centrum Leczenia Uzależnień „Zapowiednik” w Opaleniu przez upoważnionych przedstawicieli PPIS w Tczewie wykazała, że stan sanitarno – porządkowy i sanitarno – techniczny obiektu jest prawidłowy, czystość bieżąca jest zachowana.

W obiekcie wydzielono pomieszczenie, w którym umieszczono pralki automatyczne przeznaczone do prania odzieży własnej pacjentów oraz suszarki do suszenia odzieży. Bielizna pościelowa oraz fartuchy kuchenne prane są w pralni w Gniewie ul. Kościuszki 7 na podstawie zawartej umowy. Podczas kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie gospodarki bielizną.

Odpady komunalne wytwarzane w obiekcie gromadzone są w przeznaczonych do tego celu pojemnikach z pokrywami wyłożonych workami foliowymi oraz, zbiorczo, w kontenerach ustawionych w wyznaczonym miejscu na zewnątrz budynku. Wytwarzane odpady komunalne są regularnie odbierane przez wyspecjalizowaną firmę na podstawie zawartej umowy.

Odpady medyczne w w/w obiekcie nie są wytwarzane.

Nieczystości płynne wytwarzane na terenie obiektu odprowadzane są do szczelnego zbiornika asenizacyjnego, który jest regularnie opróżniany przez podmioty uprawnione. Podczas kontroli przedstawiono do wglądu faktury VAT za wywóz nieczystości płynnych.

b) zakłady opieki zdrowotnej - otwarte

W roku 2012 na terenie objętym nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Tczewie funkcjonowało 39 placówek służby zdrowia – otwartych, tj. 30 przychodni, 2 Zakłady Rehabilitacji Leczniczej oraz 7 innych niepublicznych zakładów opieki zdrowotnej. Spośród w/w skontrolowano 36 obiektów, łącznie przeprowadzając 73 kontrole.

Stan sanitarny skontrolowanych otwartych zakładów opieki zdrowotnej należy uznać za dobry, czystość bieżąca prawidłowa. W jednym przypadku stwierdzono ogólny nieporządek w obiekcie,

w związku z tym na osobę odpowiedzialną został nałożony mandat oraz wystawiono decyzję płatniczą.

W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości podczas kontroli nakazano niezwłoczne ich usunięcie, a na podmioty odpowiedzialne nałożono decyzje płatnicze. Stwierdzone podczas kontroli nieprawidłowości dotyczyły przede wszystkim niezgodności opisu zawartego w procedurach medycznych z wdrożonym w obiekcie postępowaniem, wyrobów medycznych używanych w obiekcie będących po terminie przydatności do użycia oraz braku środków do dezynfekcji powierzchni oraz powierzchni skażonej materiałem biologicznym. Stwierdzone podczas kontroli nieprawidłowości usuwane były na bieżąco, zgodnie z wyznaczonymi terminami.

W roku 2012 została wydana 1 decyzja administracyjna nakazująca odnowienie ścian i sufitu w ustępie dla personelu w NZOZ „Pelmed” w Tczewie, ul. 1 Maja 18. Decyzja została wykonana prawidłowo.

W obiektach stosowana jest bielizna jednorazowego oraz wielorazowego użytku, bielizna przechowywana prawidłowo, w wystarczającej ilości. Bielizna wielorazowego użytku (fartuchy, parawany) prana jest we własnym zakresie lub w pralniach na podstawie zawartych umów.

Wytwarzane w obiektach odpady komunalne gromadzone są w przeznaczonych do tego celu pojemnikach z pokrywami, wyłożonych workami foliowymi. Pojemniki w wystarczającej ilości, utrzymane w dobrym stanie sanitarno – porządkowym i sanitarno – technicznym. Odpady komunalne odbierane są przez wyspecjalizowane firmy na podstawie zawartych umów.

Zużyty sprzęt jednorazowego użytku oraz materiał opatrunkowy wytwarzane w n/w obiektach na stanowiskach pracy przechowywane są prawidłowo, tj. w wydzielonych oznakowanych pojemnikach, wyłożonych workami z folii polietylenowej koloru czerwonego. Sprzęt medyczny o ostrych końcach i krawędziach zbierany jest do pojemników o twardych ścianach bez możliwości ich otwarcia. Odpady medyczne przechowywane są w wydzielonych pomieszczeniach w pojemnikach zbiorczych z pokrywami, wyłożonych workami foliowymi o odpowiedniej kolorystyce lub przenośnych urządzeniach chłodniczych – lodówkach wyposażonych w termometr. Pojemniki służące do zbierania i magazynowania odpadów są myte i dezynfekowane prawidłowo w wydzielonych miejscach. Odpady odbierane są zgodnie z zawartymi umowami przez podmioty uprawnione celem ich unieszkodliwienia.

Przeprowadzone kontrole w większości przypadków wykazały, że postępowanie z odpadami są zgodne z opracowanymi procedurami oraz z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dn. 30.07.2010 r. w sprawie szczegółowego postępowania z odpadami medycznymi (Dz. U. z 2010r. Nr 139, poz. 940) i ustawy z dn. 27.04.2001 r. o odpadach (Dz. U. 2010r. Nr 185, poz. 1243).

Nieprawidłowości stwierdzone w obiektach w zakresie postępowania z odpadami medycznymi dotyczyły przede wszystkim niezgodności postępowania opisanego w procedurach medycznych z postępowaniem wdrożonym w obiekcie.

Nieczystości płynne wytwarzane w obiektach wymienionych w tabeli nr 2 odprowadzane są do sieci kanalizacyjnej, nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie gospodarki nieczystościami płynnymi.

c) prywatne gabinety lekarskie

W roku 2012 pod nadzorem sanitarnym PPIS w Tczewie było 59 gabinetów lekarskich. W ciągu roku zlikwidowano 9 gabinetów lekarskich oraz zewidencjonowano 10 nowych gabinetów.

Skontrolowano 25 gabinetów lekarskich, przeprowadzając 27 kontroli.

Przeprowadzone kontrole gabinetów lekarskich wykazały, że obiekty utrzymane są w dobrym stanie sanitarno – porządkowym i sanitarno – technicznym, czystość bieżąca w obiektach jest zachowana.

Stwierdzone podczas kontroli nieprawidłowości, dotyczące przede wszystkim niezgodności opisu zawartego w procedurach medycznych z wdrożonym w obiekcie postępowaniem, wyrobów

medycznych używanych w obiekcie będących po terminie przydatności do użycia oraz braku środków do dezynfekcji powierzchni oraz powierzchni skażonej materiałem biologicznym, usuwano na bieżąco w wyznaczonych terminach.

Odpady medyczne wytwarzane podczas udzielania świadczeń zdrowotnych w gabinetach lekarskich zbierane i magazynowane są prawidłowo, w wydzielonych miejscach lub pomieszczeniach (pojemniki z pokrywą, opisane i wyłożone workiem foliowym koloru czerwonego oraz przenośne urządzenia chłodnicze-lodówki). Na podstawie zawartych umów odpady medyczne transportowane są przez wyspecjalizowaną firmę i unieszkodliwiane w spalarni odpadów medycznych.

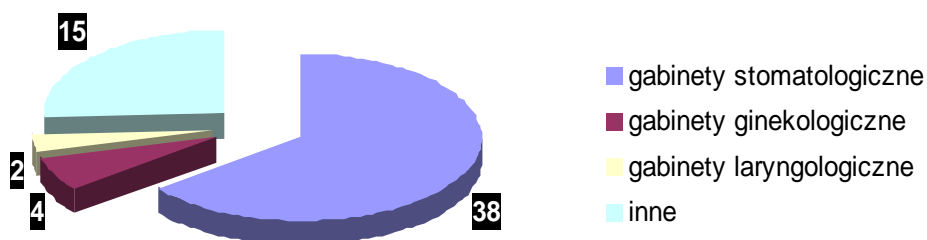
W gabinetach używa się bielizny jednorazowego i wielokrotnego użytku, postępowanie z bielizną prawidłowe. Pranie bielizny odbywa się w pralniach lub we własnym zakresie poza obiektem.

Odpady komunalne wytwarzane w obiektach gromadzone są prawidłowo – w wydzielonych pojemnikach z pokrywami wyłożonych workami foliowymi oraz w zbiorczych pojemnikach lub kontenerach, które opróżniane są systematycznie przez wyspecjalizowane firmy na podstawie zawartych umów lub opłata za odbiór odpadów zawarta jest w czynszu za lokal.

Nieczystości płynne wytwarzane w obiektach odprowadzane są do sieci kanalizacyjnej. Podczas kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi oraz nieczystościami płynnymi.

Strukturę ilościowo – specjalistyczną ilustruje poniższy schemat :

Struktura gabinetów medycznych

2. Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej i kąpielisk.

Hotele, pensjonaty i inne obiekty świadczące usługi hotelarskie.

W ewidencji na dzień 31.12.2012r. znajdowało się 15 obiektów świadczących usługi hotelarskie. Zewidencjonowano 1 obiekt - „Zajazd Berlinka” w Knybawie. Stan sanitarno – higieniczny w obiektach nie budził zastrzeżeń, stwierdzone drobne usterki techniczne usuwane były na bieżąco. Na dwa obiekty hotelarskie nałożono decyzje administracyjne nakazujące poprawę stanu technicznego (m. in. doprowadzenie do właściwego stanu ścian, sufitów w szatni dla pracowników, ustępie dla pracowników, ustępach dla gości).

W jednym przypadku za ogólny nieporządek w obiekcie na właściciela obiektu nałożono mandat. W obu przypadkach nakazy zawarte w decyzjach administracyjnych wykonano prawidłowo, zalecenia pokontrolne wykonywano w wyznaczonych terminach.

Obiekty mające przyznaną kategoryzację to:

- Hotel „Na Wzgórzu” w Gniewie – dwu gwiazdkowy,
- Hotel „Nad Wierzycą” w Pelplinie – jedno gwiazdkowy
- Hotel „LINK” w Tczewie - dwugwiazdkowy

Szalety i toalety publiczne.

Według ewidencji na 31.12.2012r. pod nadzorem PPIS w Tczewie znajduje się 8 szaletów publicznych, w tym 7 murowanych. Bieżący stan sanitarno – techniczny skontrolowanych szaletów nie budził zastrzeżeń. Drobne usterki techniczne usuwane były na bieżąco. Wystawiono 2 decyzje płacnicze za stwierdzone bieżące nieprawidłowości.

Skontrolowano wszystkie obiekty wykonując 22 kontrole. Dodatkowo wykonano 15 kontroli w toaletach publicznych w obiektach nieewidencjonowanych (supermarkety, stacje paliw itp.). Skarg na stan sanitarny w/w obiektów nie odnotowano.

Domy Pomocy Społecznej.

Nadzorem PPIS w Tczewie objęte są dwa obiekty o działalności całodobowej:

1. Dom Pomocy Społecznej w Bielawkach
2. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tczewie

Domy Pomocy Społecznej znajdujące się na terenie powiatu tczewskiego zlokalizowane są w budynkach murowanych – parterowych i wielokondygnacyjnych, dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych (podjazdy, windy). Obiekty są skanalizowane, zaopatrzone w bieżącą zimną i

ciepłą wodę (kotłownia własna / miejska). Zarówno MOPS w Tczewie jak i DPS w Bielawkach jest zaopatrywany w wodę z wodociągu publicznego, dodatkowo DPS w Bielawkach posiada własne awaryjne ujęcie wody. Odpady komunalne gromadzone są w wydzielonych pojemnikach plastikowych z pokrywami, wyłożonych workami foliowymi. Zbiorcze pojemniki do gromadzenia odpadów ustawione w wydzielonych miejscach, opróżniane systematycznie przez wyspecjalizowane firmy na podstawie zawartych umów. Stan sanitarno-higieniczny i sanitarno-techniczny urządzeń do gromadzenia odpadów bez zastrzeżeń.

Nie stwierdzono nieprawidłowości w postępowaniu z bielizną czystą i brudną. W MOPS w Tczewie bielizna brudna prana jest na terenie obiektu, w wydzielonym i przeznaczonym do tego celu miejscu. W DPS w Bielawkach bielizna brudna prana jest przez uprawnioną firmę zewnętrzną, na podstawie zawartej umowy.

Pomieszczenia mieszkalne i ogólnodostępne obiektów utrzymane są czysto, tereny wokół obiektów utrzymane w czystości i porządku. Podczas kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno – higienicznego oraz sanitarno – technicznego obiektów, mandatów nie nakładano.

Jeden obiekt posiada gabinet pielęgniarstwa – całodobowy. Stała opieka lekarska prowadzona jest przez zakłady opieki zdrowotnej. W omawianych obiektach opieka lekarska jest doraźna. W DPS w Bielawkach prowadzona jest własna hodowla zwierząt gospodarskich.

Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej i inne.

Na dzień 31.12.2012 r. pod nadzorem PPIS w Tczewie znajdowało się 135 obiektów tego typu. Obiekty są częściowo dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych. W w/w obiektach wydzielono miejsca na odzież wierzchnią klientów, poczekalnię dla klientów oraz ustępy. Sprzęt do utrzymania czystości przechowywany jest prawidłowo w wydzielonych miejscach. Najczęściej w pomieszczeniach socjalnych usytuowane są szafy na odzież personelu, osobno przechowywana odzież prywatna i robocza. Wszystkie zakłady posiadają dostęp do bieżącej zimnej i ciepłej wody. Wszystkie zakłady posiadają wentylację grawitacyjną, niektóre dodatkowo wyposażone są w wentylację mechaniczną. Przy świadczeniu usług używa się bielizny czystej, jednorazowego lub wielokrotnego użytku.

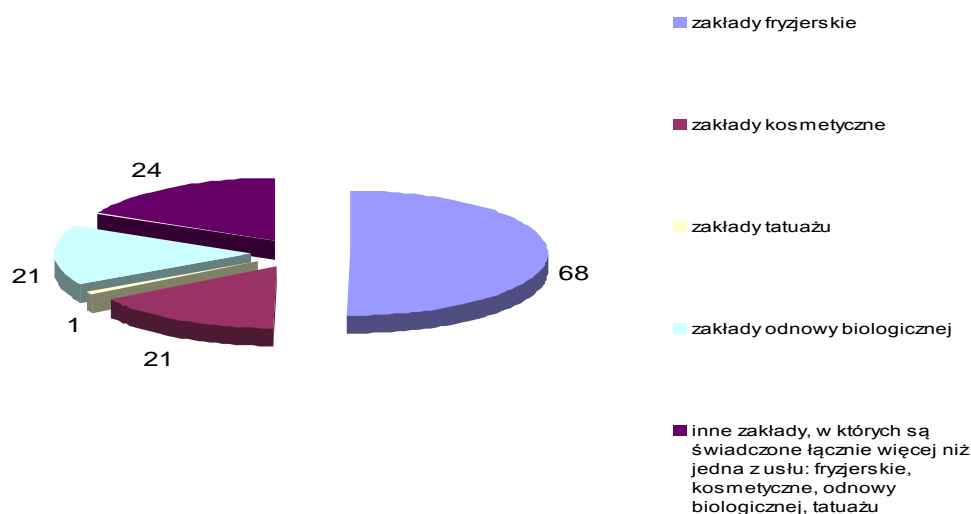
Gospodarka odpadami stałymi jak i ciekłymi prowadzona jest prawidłowo. Obiekty posiadają umowy na odbiór tych odpadów przez uprawnione podmioty.

Narzędzia i sprzęt fryzjersko – kosmetyczny dezynfekowany i sterylizowany jest w środkach do tego przeznaczonych. Niektóre zakłady wyposażone są w autoklawy, inne wykorzystują możliwość korzystania z usług szpitalnej sterylizatorni lub z autoklawów w gabinetach stomatologicznych.

Ogólny stan sanitarny obiektów – zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu i odnowy biologicznej należy uznać za dobry. Stwierdzane podczas kontroli nieprawidłowości, za które wystawiono 22 decyzje płańnicze, usuwane były na bieżąco, często jeszcze w czasie trwania kontroli. Najczęściej stwierdzane podczas kontroli nieprawidłowości dotyczyły braku informacji o zakazie palenia tytoniu i wyrobów tytoniowych, brudnych narzędzi fryzjerskich, stosowanych po terminie przydatności do użycia kosmetyków, nieprawidłowo oznaczonych środków do dezynfekcji oraz braku instrukcji o udzielaniu pierwszej pomocy.

W pięciu przypadkach w zakładach fryzjerskich podczas kontroli na osobę odpowiedzialną nałożono mandat w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami: kosmetyki używane podczas świadczenia usług po terminie przydatności do użycia, narzędzia fryzjerskie zanieczyszczone włosami, środki do dezynfekcji narzędzi fryzjerskich brudne, zanieczyszczone włosami.

Przekrój strukturalny obiektów usługowych ilustruje poniższy wykres:

Dworce i stacje kolejowe

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Tczewie ma pod nadzorem 1 dworzec PKP oraz 3 przystanki PKP. Stan sanitarno-porządkowy i sanitarno-techniczny stacji i przystanków PKP oraz wydzielonych pomieszczeń przeznaczonych na poczekalnię dla podróżujących nie budził zastrzeżeń. Tereny wokół kontrolowanych obiektów utrzymane były w czystości i porządku, perony i międzytorza czyste, niezaśmiecone.

Wszystkie skontrolowane miejsca obsługi pasażerów transportu kolejowego posiadają bieżącą ciepłą i zimną wodę oraz są podłączone do sieci kanalizacyjnej.

Dworzec PKP oraz przystanki PKP znajdujące się na terenie powiatu tczewskiego wyposażone są w urządzenia służące do zbierania odpadów komunalnych – pojemniki do zbierania odpadów utrzymane są w dobrym stanie sanitarno – porządkowym oraz sanitarno – technicznym, ilość pojemników jest wystarczająca.

We wszystkich skontrolowanych obiektach zawarte są umowy na wywóz odpadów komunalnych z firmą posiadającą wymagane zezwolenie.

Dworzec PKP w Tczewie oraz przystanki PKP w Pelplinie i Morzeszczynie posiadają poczekalnię dla podróżnych, przystanek PKP w Swarzędzie nie posiada poczekalni – na peronach ustawione są ławki.

Na terenie dworca PKP w Tczewie znajduje się ustęp dostępny dla podróżnych, wyposażony w bieżącą ciepłą i zimną wodę oraz środki higieniczne.

Ponadto przeprowadzono kontrolę punktu czyszczenia taboru kolejowego w Tczewie, gdzie wykonywane jest czyszczenie pobieżne taboru, tj.: usuwanie odpadów komunalnych z pojemników do gromadzenia odpadów oraz wyposażanie pojemników w worki do gromadzenia odpadów, zamiatanie podłóg; mycie ścian, sufitów, drzwi w ustępach; zmywanie siedzeń / usuwanie plam z siedzeń; mycie i dezynfekcja ustępów (umywalki, miski ustępowe). Ponadto w punkcie czyszczenia taboru kolejowego wykonuje się wodowanie, tj. napełnianie zbiorników wodą (WC, mycie rąk).

Czyszczenie składów odbywa się na wydzielonych torach. Międzytorza nie są utwardzone, stan sanitarny międzytorzy prawidłowy. W punkcie czyszczenia znajdują się dwa punkty poboru wody bieżącej – źródłem zaopatrzenia punktów w wodę jest wodociąg publiczny Tczew. Ciepła woda pobierana jest ze znajdującego się w pobliżu budynku kolejowego. Punkt czyszczenia taboru

kolejowego jest oświetlony. Odpady komunalne ze sprzątaných wagonów zbierane są do foliowych worków, które następnie wrzucane są do kontenera przeznaczonego do gromadzenia odpadów. Odpady komunalne na podstawie umowy odbierane są przez firmę posiadającą wymagane zezwolenie. Punkt czyszczenia taboru kolejowego nie posiada punktu zlewnego nieczystości ciekłych z wagonów wyposażonych w zbiornik na nieczystości ciekłe – nieczystości te opróżniane są w punkcie czyszczenia taboru kolejowego w Chojnicach lub w Gdyni. W znajdującym się w pobliżu punktu czyszczenia taboru kolejowego w Tczewie budynku dla pracowników zajmujących się czyszczeniem wagonów kolejowych wydzielono pomieszczenia socjalne, szatnie, pomieszczenia higieniczno – sanitarne oraz magazyn środków higienicznych i dezynfekcyjnych.

Środki transportu i obiekty obsługujące środki transportu.

Jednostkami obsługującymi ruch komunikacyjny miejski na terenie powiatu tczewskiego są: METEOR Sp. z o.o. Tczew ul. Sadowa 4; „Veolia Transport” Sp. z o.o. Tczew, ul. Armii Krajowej 86 oraz prywatny transport komunikacyjny PUH „LATOCHA” EXPORT-IMPORT Wielgłowy, ul. Gdańska 8. Wszystkie w/w bazy przygotowania środków transportu do drogi były skontrolowane w roku 2012 dwukrotnie. Ogólny stan sanitarny w/w obiektów należy uznać za dobry, w przypadku spółki „Meteor” przeprowadzona kontrola wykazała nieprawidłowości w związku z czym nałożono decyzję administracyjną nakazującą m.in. doprowadzenie do właściwego stanu ścian i sufitów w szatni dla pracowników, w dyspozytorni oraz w ustępach. Stwierdzone podczas kontroli nieprawidłowości usunięto w wyznaczonym terminie.

W roku 2012 skontrolowano 13 środków transportu miejskiego drogowego (autobusów). Skontrolowane środki transportu utrzymane były w dobrym stanie sanitarno – porządkowym. Skontrolowane środki transportu wyposażone były w apteczki, pojemniki / worki do zbierania odpadów komunalnych oraz, w przypadku środków transportu należących do PUH „LATOCHA”, w tzw. „pojemniki sanitarne” wyposażone w zapasowy worek do zbierania odpadów komunalnych, rękawiczki jednorazowe, ręczniki papierowe oraz środek do szybkiej dezynfekcji powierzchni. Worki z odpadami komunalnymi wytworzonymi w środkach transportu gromadzone są w kontenerach zlokalizowanych na terenie bazy przygotowania środków transportu do drogi, skąd są odbierane przez wyspecjalizowane firmy na podstawie zawartych umów.

W roku 2012 przeprowadzono ocenę stanu sanitarnego dwóch autobusów szynowych relacji Tczew – Chojnice – Tczew. Nieprawidłowości podczas kontroli nie stwierdzono. Stan sanitarno – techniczny skontrolowanych wagonów należy uznać za dobry.

W roku 2012 przeprowadzono kontrolę 9 środków transportu do przewozu zwłok i szczątków ludzkich. W przypadku dwóch środków transportu stwierdzono brak środków do dezynfekcji o łącznym działaniu bakteriobójczym, grzybobójczym i wirusobójczym (wydano decyzję płatniczą), pozostałe środki transportu do przewozu zwłok i szczątków ludzkich spełniały wymagania Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 27.12.2007r. w sprawie wydawania pozwoleń i zaświadczeń na przewóz zwłok i szczątków ludzkich (Dz.U. Nr 249, poz. 1866).

Ponadto skontrolowano dwa środki transportu do przewozu bielizny. Przeprowadzone kontrole wykazały, że w/w środki transportu są prawidłowo przygotowane oraz wyposażone do przewozu bielizny szpitalnej oraz hotelowej.

Baseny

Na terenie powiatu tczewskiego funkcjonuje 1 basen (w tym odkryty i kryty), zlokalizowany przy Tczewskim Centrum Sportu i Rekreacji w Tczewie, ul. Wojska Polskiego 28A. Basen utrzymany jest w dobrym stanie sanitarnym. Jakość mikrobiologiczna wody w basenach spełniała zalecenia sanitarne.

Inne obiekty użyteczności publicznej.

W 2012 r. ewidencją objętych było około 83 obiekty tj.: apteki, biblioteki, boiska, stadiony, parki, cmentarze, pralnie, itp.

Przeprowadzone kontrole wykazały zadowalający poziom sanitarno – porządkowy tych obiektów. W związku z realizacją zadań związanych z bezpieczeństwem zdrowotnym ludzi, a szczególnie dzieci, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny skierował do administratorów budynków i właścicieli piaskownic pisma przypominające o obowiązku zabezpieczenia piaskownic przed dostępem zwierząt oraz konieczności wymiany piasku w piaskownicach. Ponadto, w okresie od maja do końca września 2012 roku przeprowadzono ogółem 251 kontroli piaskownic ogólnodostępnych zlokalizowanych na terenie powiatu tczewskiego. W trakcie kontroli zwracano szczególną uwagę na czystość piasku w piaskownicach, stan sanitarno – porządkowy oraz sanitarno – techniczny piaskownic i ich otoczenia, możliwość zabezpieczenia piaskownic przed dostępem zwierząt oraz czy w pobliżu piaskownicy znajduje się informacja o zakazie wprowadzania psów.

Zaopiniowano 9 imprez masowych.

Wydano 42 decyzje dotyczące ekshumacji zwłok / sprowadzenia zwłok z zagranicy.

Dodatkowe działania PPIS w Tczewie z zakresu higieny komunalnej

Należy nadmienić, że w kontekście przygotowań do Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej EURO 2012 w terminie od 01.01.2012r. do dnia 07.06.2012r. oraz w trakcie trwania EURO 2012 prowadzono wzmożony nadzór nad obiektami hotelarskimi, stacjami paliw, ustępami publicznymi, dworcami i stacjami PKP, parkingami, przystankami komunikacyjnymi. Stwierdzane podczas kontroli nieprawidłowości były na bieżąco usuwane przez właścicieli obiektów.

PPIS w Tczewie wystosował pisma do właścicieli obiektów hotelarskich zlokalizowanych na terenie powiatu tczewskiego, w którym zwrócono uwagę na problematykę związaną z bakteriami z rodzaju Legionella sp., tj: wskazano możliwe miejsca bytowania i namnażania się w/w bakterii oraz sposób postępowania mający na celu uniknięcie ich namnażaniu się.

Ponadto każdorazowo podczas kontroli stanu sanitarnego w/w zagadnienia omawiane są z właścicielami obiektów hotelarskich (odpowiednią adnotację umieszcza się w protokole kontroli).

Wystosowano również pisma do Prezydenta Miasta Tczewa, Wójtów / Burmistrzów miast i gmin z prośbą o dokonanie analizy terenu miast / gmin w zakresie szaletów publicznych – ich dostępności, odległości między szaletami, odpłatności itp.

VII. MONITORING JAKOSCI WODY PRZEZNACZONEJ DO SPOZYCIA PRZEZ LUDZI

OCENA OBSZAROWA JAKOŚCI WODY DO SPOŻYCIA POWIATU TCZEWSKIEGO ZA 2012 r.

Głównym źródłem zaopatrzenia w wodę do spożycia mieszkańców powiatu tczewskiego są wodociągi publiczne, zaopatrujące miasta: Tczew, Pelplin i Gniew oraz 5 gmin: Tczew, Pelplin, Subkowy, Gniew i Morzeszczyn.

Nadzorowane wodociągi działają w oparciu o wody podziemne ujmowane z warstw czwartorzędowych, trzeciorzędowych i kredy a stosowane metody uzdatniania wody to: napowietrzanie i filtracja na złożach piaskowych.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Tczewie na podstawie art. 4 Ustawy z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz.U. z 2011r. Nr 212, poz. 1263 z późn. zm.) oraz § 17 Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 29 marca 2007 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda przeznaczona do spożycia przez ludzi (Dz.U. Nr 61, poz.417 z późn. zm.) biorąc pod uwagę wyniki badań wody wykonanych w 2012 roku w ramach monitoringu jakości wody realizowanego przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Tczewie, informuje co następuje:

- W 2012 roku ewidencją objętych było 41 urządzeń wodociągowych, z czego zdecydowana większość zlokalizowana jest na terenach wiejskich.
- Największym zespołem urządzeń wodociągowych eksploatowanym na nadzorowanym terenie jest wodociąg publiczny Tczew, korzystający z ujęć: Motława i Park.
- Producenci wody na omawianym obszarze działają w oparciu o Ustawę z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i o zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2006 r. Nr 123 poz. 858 z późn. zm.) - tabela 1,

wyjątek stanowią :

- 1 wodociąg EATON w Tczewie (zaopatrujący zakład)
- 1 wodociąg FREGATA S.A Waćmierz gm. Subkowy (zaopatrujący zakład)

Według szacunków Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Tczewie (przekazywanych informacji od eksploatatorów) w roku 2012r z wody wyprodukowanej przez wodociągi korzystało 111771 mieszkańców, w tym:

- gmina i miasto Tczew	71832
- gmina i miasto Pelplin	16275
- gmina i miasto Gniew	14611
- gmina Subkowy	5478
- gmina Morzeszczyn	3575

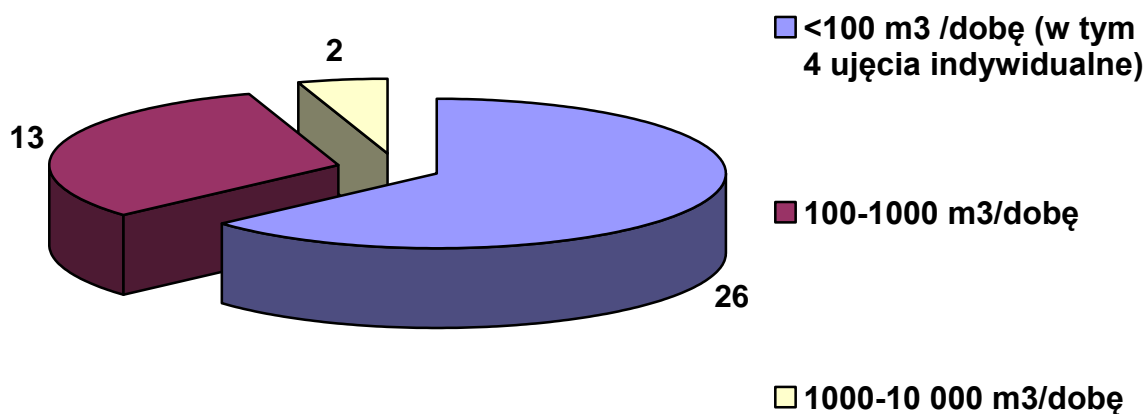
oraz 737 osób zaopatrywanych przez wodociągi znajdujące się na terenie innego powiatu (końcówka sieci: Ostrowite- Pieniżkowo- wodociąg publiczny Bochlin, gm. Nowe- na terenie powiatu Świeckiego i końcówka sieci Kierwałd- wodociąg publiczny Barłożno, gm. Skórcz- na terenie powiatu Starogardzkiego).

Tabela 1. Wykaz producentów wody zaopatrujących ludność powiatu tczewskiego (w tym ludność zaopatrywaną z wodociągów z innego powiatu) w myśl Ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i o zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2006 r. Nr 123 poz. 858 z późn.zm.)

Obszar zaopatrywania w wodę	Liczba wodociągów wg. grup produkcji wody (m ³ /d)				Wykaz Producentów wody	Produkcja wody w m ³ /dobę		Liczba ludności zaopatrywana w wodę	
	<100	< 100 ≤ 1000	> 1000 ≤ 10 000	końcówki sieci		Miasto	Gmina	Miasto	Gmina
TCZEW miasto i gmina	-	-	1	-	Zakład Wodociągów i Kanalizacji 83-110 Tczew ul. Czatkowska 8	7701,8	193,2	59267	1783
TCZEW Gmina	7	4	-	-	ENERGOAGVA s.c 83-110 Tczew ul..Al. Zwycięstwa 3F/6	-	1369,2	-	10782
PELPLIN miasto i gmina	4	1	1	-	Pelkom Sp.z o.o 83-130 Pelplin ul. Starogardzka 12	905	851	8353	7922
GNIEW miasto i gmina	5	4	-	2	„INWEST- KOM w Gniewie” 83-140 Gniew ul. Wiślana 6	700	1010,6	6918	8250*
SUBKOWY gmina	3	2	-	-	Spółdzielnia Kółek Rolniczych w Subkowach 83- 120 Subkowy ul. Wodna 2	-	724	-	5478
MORZESZCZYN gmina	4	1	-	1	Urząd Gminy 83-132 Morzeszczyn ul.22 lipca 4	-	391	-	3755*

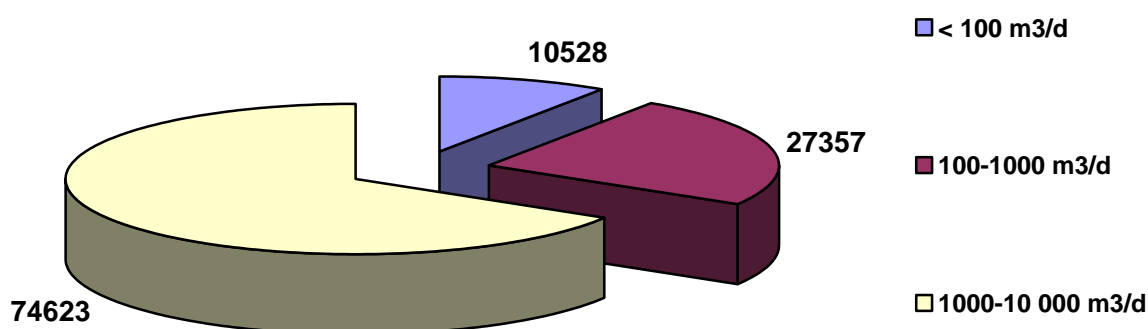
* wliczono liczbę ludności zaopatrywaną z wodociągów z innego powiatu

- W nadzorowanych wodociągach program badań monitoringowych prowadzono zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 29 marca 2007r w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. Nr 61, poz. 417 z późn. zm.).
- W roku 2012 Państwowa Inspekcja Sanitarna powiatu tczewskiego przeprowadziła 229 kontroli jakości wody przeznaczonej do spożycia z 41 wodociągów, w tym z 37 wodociągów publicznych i z 4 indywidualnych (dwa ujęcia indywidualne w 2012 zostały wyłączone spod nadzoru PPIS w Tczewie- Tczew Gospodarstwo Ogrodnicze oraz Ostrowite). Najliczniejszą grupę stanowiły wodociągi o produkcji wody <math><100\text{ m}^3/\text{dobę}</math> (rys.1)

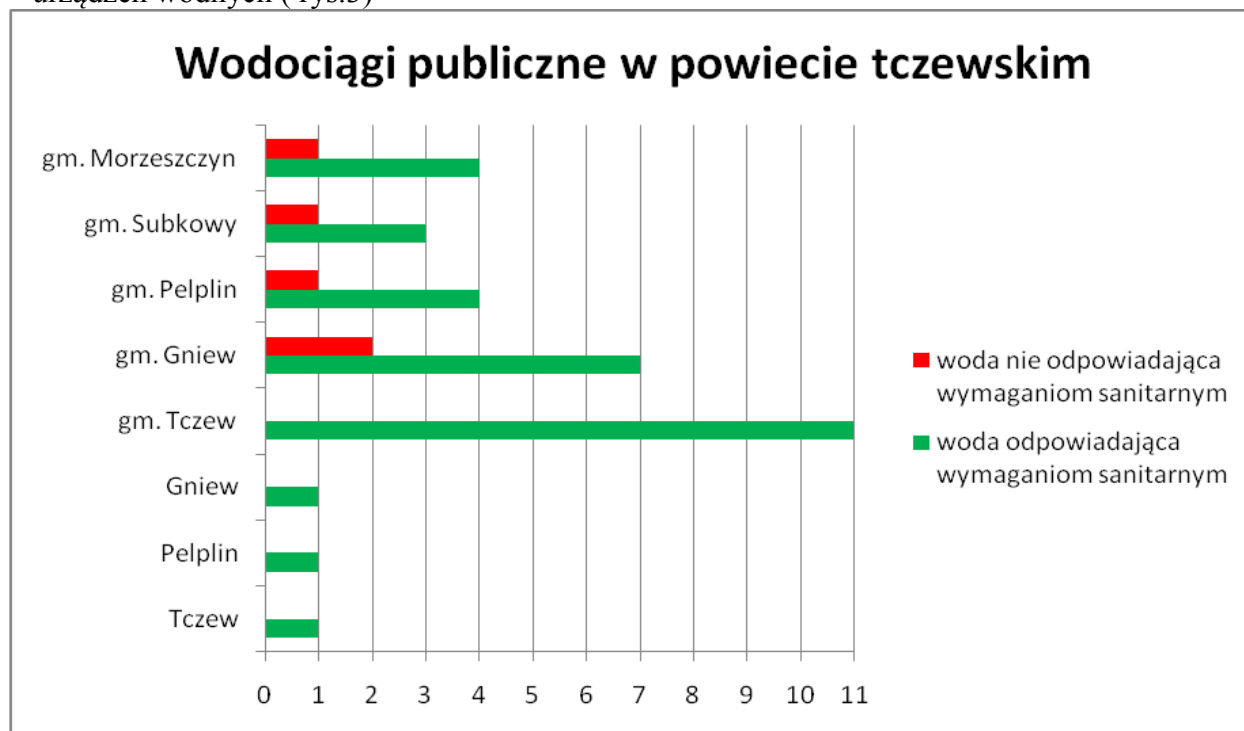
Rys.1 Liczba wodociągów skontrolowanych w 2012 r. z podziałem na ilość produkowanej wody.

W powiecie tczewskim z wody w roku 2012 korzystało 112 508 konsumentów (rys.2).

Rys.2 Liczba ludności korzystającej z wody dostarczanej przez przedsiębiorstwa wodociągowe z podziałem na ilość produkowanej wody.

- Spośród badanych wód wymogi określone rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 29 marca 2007r w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. Nr 61, poz. 417 z późn. zm.) spełniały 32 wodociągi publiczne co stanowiło 86,5% skontrolowanych publicznych urządzeń wodnych (rys.3)

Rys. 3. Liczba wodociągów publicznych zbiorowego zaopatrzenia w wodę w powiecie tczewskim odpowiadająca i nieodpowiadająca wymaganiam sanitarnym określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 29 marca 2007r w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. Nr 61, poz. 417 z późn. zm.).

W 2012 r. w ewidencji dokonano następujących zmian:

- Mieszkańców zaopatrywanych przez wodociąg Tczew- Gospodarstwo Ogrodnicze podłączono do wodociągu publicznego Tczew, a woda z w/w hydroforni jest używana wyłącznie do celów rolnych, dlatego też wodociąg lokalny Tczew G.O. wyłączono spod nadzoru (produkcja wody <100 m³/d),
- Stacja uzdatniania wody w Ostrowitem będąca własnością Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej „Zwycięstwo” w Rudnie została wyłączona z nadzoru PPIS w Tczewie a mieszkańcy zaopatrywani przez ten wodociąg zostali podłączeni do wodociągu publicznego Bochlin, gm. Nowe (powiat świecki) poprzez sieć rozdzielczą Ostrowite-Pieniżkowo.
- Stacja uzdatniania wody w Borkowie została wyłączona z eksploatacji, a sieć wodociągowa zasilająca mieszkańców Borkowa została podłączona do wodociągu publicznego Morzeszczyn (produkcja wody <100 m³/d).

Zmiany w produkcji wody:

- wodociąg publiczny Opalenie, produkcja wody wzrosła z przedziału od <100 m³/d do 100-1000 m³/d.

Postępowania administracyjne w 2012 r.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Tczewie egzekwując poprawę jakości wody w 2012 roku wydał 7 decyzji, w tym:

- 1 decyzja zatwierdzająca systemu jakości w laboratorium
- 1 decyzja stwierdzająca przydatność wody do spożycia
- 1 decyzja dot. Oceny higienicznej materiałów i wyrobów do uzdatniania i dystrybucji wody
- 1 decyzja stwierdzająca brak przydatności wody do spożycia
- 3 decyzje stwierdzające warunkową przydatność wody do spożycia

Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Gdańsku decyzją z dnia 27.08.2012r. nr SE.NS.30.9022.4710.33.2012.AK wydał drugą zgodę na odstępstwo w zakresie boru w wodzie z wodociągu publicznego **Wielkie Walichnowy** gm. Gniew w myśl § 24 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 29 marca 2007 (Dz.U. 61/07 poz. 417).

Jakość wody do spożycia przez ludzi w świetle badań monitoringowych

W nadzorowanych wodociągach badania monitoringowe prowadzono zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 29 marca 2007r w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. Nr 61, poz. 417z późn. zm.).

W ramach monitoringu kontrolnego i przeglądowego badane były następujące wskaźniki: barwa, mętność, pH, przewodność właściwa, zapach, smak, jon amonowy, azotany, azotyny, mangan, żelazo, fluorki, twardość ogólna, chlorki, glin, indeks nadmanganianowy, siarczany, sól, antymon, arsen, benzen, benzo(a)piren, ftalan dibutyłu, bor, chrom, cyjanki, 1,2-dichloroetan, kadm, nikiel, ołów, pestycydy chloroorganiczne i fosforoorganiczne, Śpestycydów, rtęć, selen, Σtrichloroetenu i tertachloroetenu, Σ WWA oraz parametry mikrobiologiczne: Escherichia coli, Enterokoki, bakterie grupy coli, Clostridium perfringens oraz ogólna liczba mikroorganizmów w 22°C .

W minionym roku najczęściej kwestionowanymi wskaźnikami chemicznymi były: jon amonowy, mangan i żelazo, jednakże poziomy przekroczonej parametrów jakkolwiek wpływają na pogarszającą jakość wody, nie stanowią bezpośredniego zagrożenia dla zdrowia konsumentów.

W przypadku specyficznych zanieczyszczeń wody zanotowano ponadnormatywne fluorki w wodzie ujmowanej z ujęć: Wielkie Walichnowy i Wielki Garc oraz ponadnormatywny bor w wodzie ujmowanej z ujęcia Wielkie Walichnowy.

Tabela 2. Urządzenia wodociągowe, w których wykazano ponadnormatywny bor i fluorki w wodzie.

L.p	Miejscowość/urządzenia wodociągowe	Produkcja wody m ³ /d	Populacja zaopatrywana	Wartości przekroczeń fluorków (mg/l) w 2012r. (norma 1,5 mg/l)		Wartości przekroczeń boru (mg/l) w 2012r. (norma 1mg/l)	
				średnia	max	średnia	max
1	Wielki Garc, gm. Pelplin	28	289	1,63	1,85	-	-
2	Wielkie Walichnowy gm. Gniew	265	1670	1,66	2,02	1,15	1,4

Ponadnormatywna zawartość fluorków i boru w wodzie dostarczanej z w/w wodociągów jest pochodzenia geogenicznego, związana z problematyką hydrogeologiczną terenu. Dlatego z uwagi na przesłanki zdrowotne wskazane jest monitorowanie zawartości fluorków i boru w wodzie w wodociągach na tym obszarze.

W oparciu o informacje Agencji Ochrony Środowiska w USA [US EPA], maksymalny dopuszczalny poziom fluorków w wodzie przeznaczonej do spożycia przez ludzi wynosi 4 mg/l.

Ważna jest również kontrola poziomu zawartości manganu w wodzie, ponieważ zalecana dopuszczalna wartość według WHO ze względów zdrowotnych dla manganu wynosi 0,4 mg/l.

Wielokrotne przekroczenia manganu w wodzie do spożycia z wodociągu lokalnego Ostrowite (hydrofornia stanowiąca własność Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej „Zwycięstwo” w Rudnie) były przyczyną stwierdzenia przez PPIS w Tczewie braku przydatności do spożycia wody pochodzącej z tego wodociągu. Na koniec roku 2012 RSP „Zwycięstwo” oświadczyła, iż nie jest w stanie wykonać działań naprawczych doprowadzających jakość wody ze swojej hydroforni do wymagań określonych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 29 marca 2007r w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. Nr 61, poz. 417 z późn.zm.). Ponadto RSP „Zwycięstwo” poinformowała również, iż woda z tego ujęcia będzie służyła jedynie dla celów rolnych. W związku z powyższym ujęcie indywidualne Rolniczej Spółdzielni w Ostrowitem wyłączono spod nadzoru PPIS w Tczewie. Mieszkańcy miejscowości Ostrowite są zaopatrywani poprzez sieć wodociągową rozdzielczą- Pieniążkowo- Ostrowite z wodociągu publicznego Bochlin, gm. Nowe.

Z informacji Burmistrza Miasta i Gminy Gniew wynika, że budowa nowego ujęcia i stacji uzdatniania wody w Ostrowitem jest zakończona, jednakże do czasu uzyskania wyników badania jakości wody zgodnych z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 29 marca 2007r w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. Nr 61, poz. 417 z późn.zm.) ujęcie to nie zaopatruje w wodę do spożycia ludzi.

W zakresie badań mikrobiologicznych, jakość wody kwestionowana była w pojedynczych przypadkach z uwagi na obecność w wodzie Enterokoków, bakterii grupy coli, Clostridium perfringens i ogólnej liczby mikroorganizmów w 22° C.

W wyniku interwencji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego powyższe incydentalne przypadki, były niezwłocznie eliminowane przez producentów wody w wyniku działań naprawczych prowadzonych na stacjach uzdatniania wody i na sieci wodociągowej.

Efektywność powyższych działań potwierdzana była zarówno wynikami badań w ramach nadzoru sanitarnego jak i kontroli wewnętrznej przedsiębiorstw wodociągowych zgodnie z § 4 rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 29 marca 2007r w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. Nr 61, poz. 417 z późn. zm.).

Nadmienić należy, że z uwagi na nieprzewidywalność tych zjawisk, koniecznym jest stałe monitorowanie zanieczyszczeń mikrobiologicznych w wodzie oraz przeprowadzanie przez producenta wody określonych ocen wszystkich swoich działań eksploatacyjnych w celu wykluczenia różnych zmieniających się czynników mających wpływ na jakość wody.

Działania naprawcze prowadzone przez przedsiębiorstwa wodociągowe.

W roku 2012 r. przedsiębiorstwa wodociągowe prowadziły we własnym zakresie działania naprawcze w celu poprawy jakości wody głównie przez modernizację urządzeń w stacji uzdatniania wody oraz płukanie sieci wodociągowej.

Ważnym przedsięwzięciem dla firmy Inwest- Kom Sp. z o. o. w Gniewie (eksploatator ujęć miasta i gminy Gniew) w roku 2012 były działania związane ze stacją uzdatniania wody w Wielkich Walichnowach. W roku 2012 przeprowadzono badania pilotowe na układzie uzdatniania wody wykonane przez firmę AQUA SEEN Sp. z o. o. z Warszawy. Celem badań było określenie możliwości stabilnego obniżenia zawartości fluorków i boru z uzdatnianej wody surowej. Badania efektywności zastosowania innowacyjnej metody z użyciem specjalistycznego złoża SILIPORTE

H₂O wykazały, iż przedsiębiorstwo wodociągowe jest w stanie prowadzić proces uzdatniania w oparciu o testowaną technologię.

Ponadto w/w przedsiębiorstwo wodociągowe mając na celu poprawę jakości wody z wodociągu publicznego Opalenie przeprowadziło modernizację układu technologicznego na stacji uzdatniania wody w Opaleniu- drugi stopień filtracji.

Ważnym przedsięwzięciem ze strony przedsiębiorstwa wodociągowego „PELKOM” (eksploatator ujęć gminy Pelplin) jest kontynuacja prac nad wprowadzeniem nowej technologii uzdatniania wody w zakresie usuwania fluorków i boru na aktywnym tlenku glinowym. W roku 2012 wykonywano badania w skali półtechnicznej.

Z analizy poniższej tabeli (3) wynika, iż na przełomie lat 2007-2012 nie zanotowano na terenie powiatu tczewskiego chorób wodorzależnych.

Tabela 3. Ryzyko zdrowotne związane ze spożyciem wody

Rok	Liczba ognisk zbiorowych zatruc pokarmowych	Liczba ognisk, w których badano wodę	Wynik badania wody	Uwagi
2007	2	2	2 (woda przydatna do spożycia)	ognisko o etiologii salmonellozowej
2008	-	-	-	-
2009	1	1	1 (woda przydatna do spożycia)	ognisko o etiologii nieznannej
2010	-	-	-	-
2011	-	-	-	-
2012	-	-	-	-

Studnie

W 2012 roku według ewidencji Powiatowej Stacji Sanitarno- Epidemiologicznej w Tczewie na terenie powiatu tczewskiego znajdowały się ogółem 23 studnie publiczne (16 w mieście i 7 na wsi). Zarejestrowane studnie publiczne stanowią awaryjne źródło wody i nie są wykorzystywane do bieżącego zaopatrzenia ludności. Studnie te są wyłączone i zabezpieczone. Mieszkańcy posiadają inne źródło zaopatrzenia w wodę, głównie z przyłącza wodociągowego do posesji lub studnie własne.

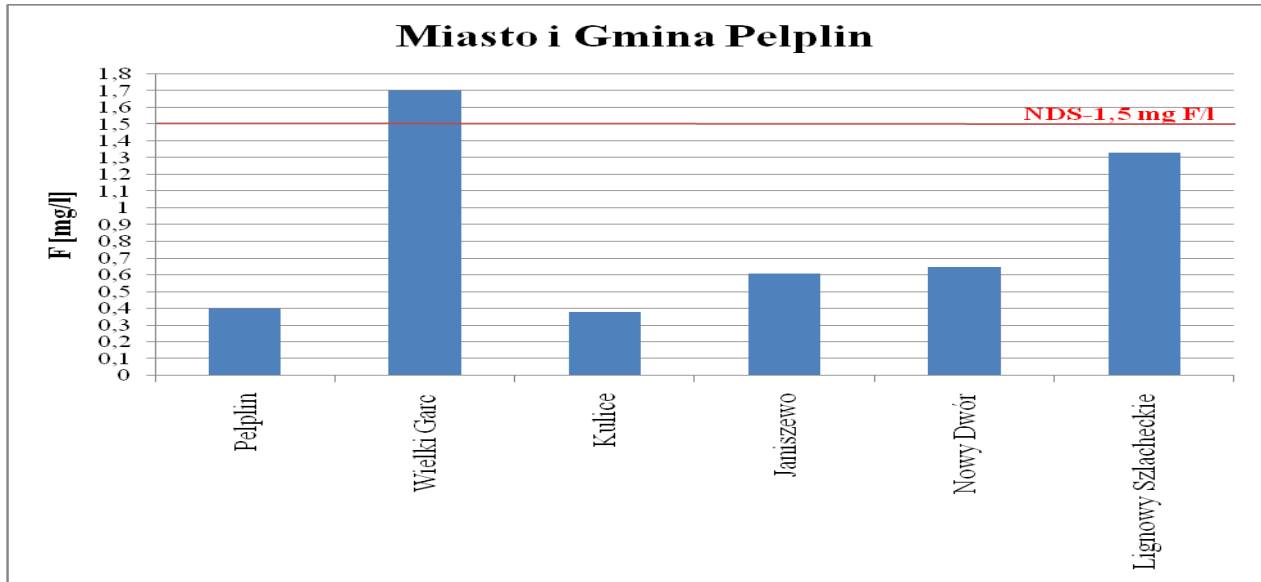
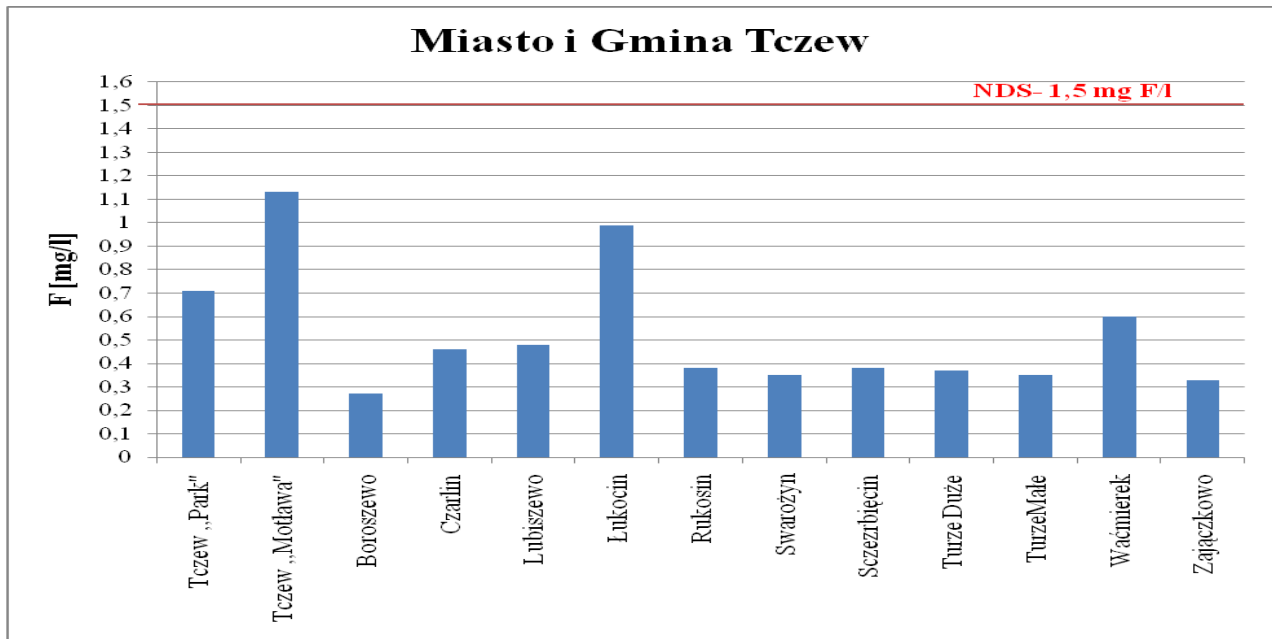
Podsumowanie

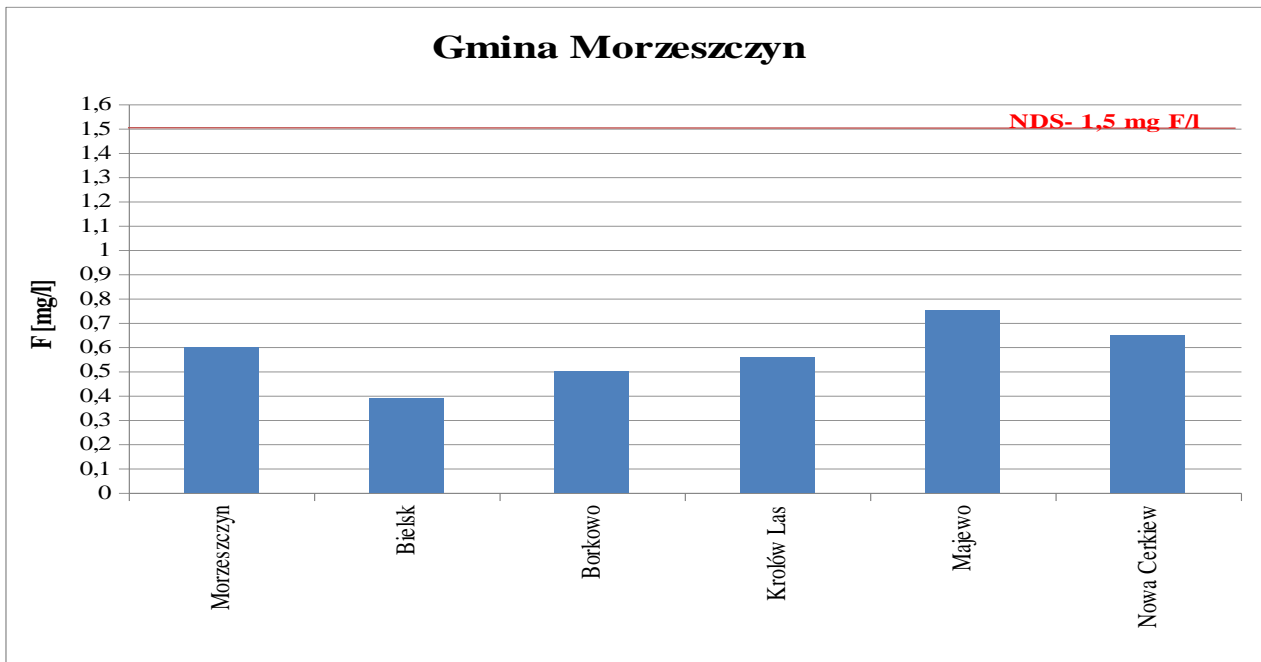
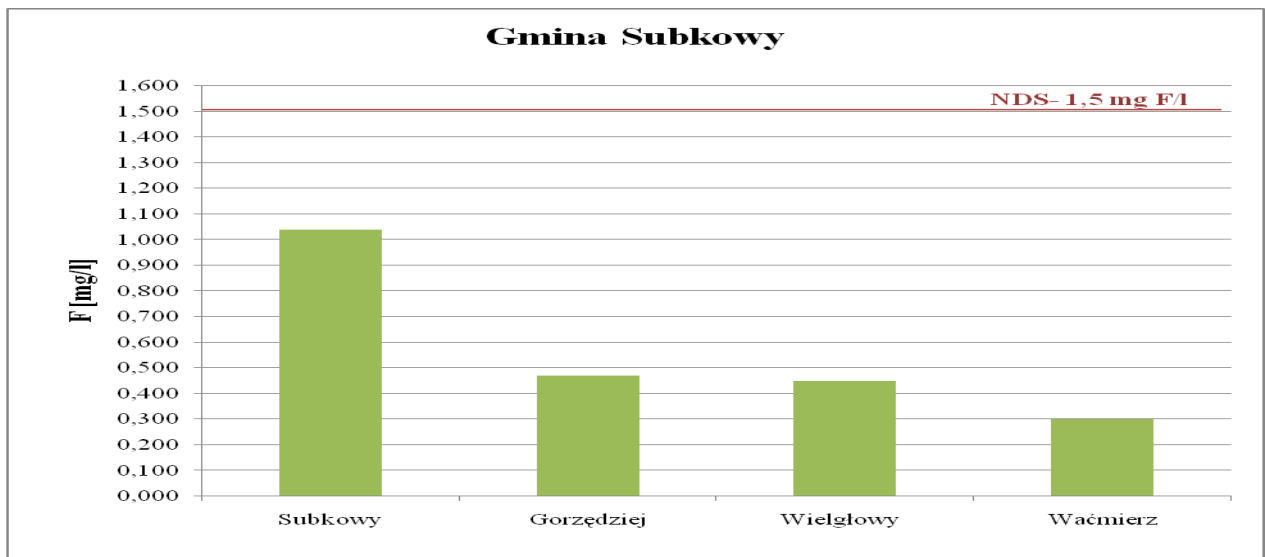
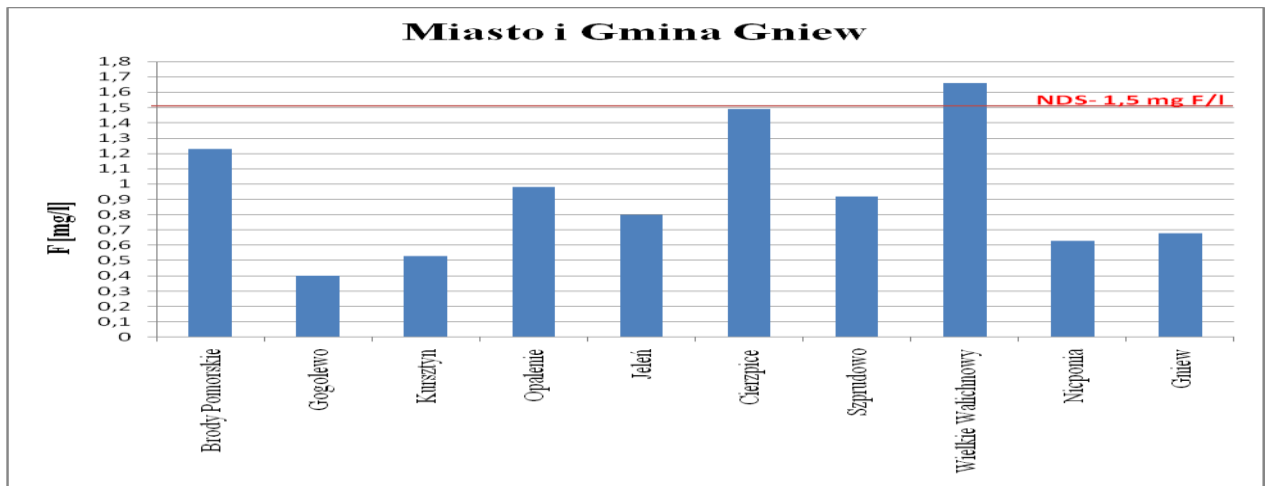
Badając jakość wody na terenie powiatu tczewskiego stwierdza się, że uległa ona znacznej poprawie w stosunku do lat ubiegłych. W roku 2012 zmniejszyła się liczba przekroczeń norm dla parametrów jakości wody oraz decyzji administracyjnych stwierdzających warunkową przydatność wody do spożycia. Analiza jakości wody pod kątem parametrów fizyko-chemicznych i bakteriologicznych wykazała najwięcej kwestionowanych parametrów w wodzie w wodociągach o produkcji wody 100- 1000 m³/d, zlokalizowanych na terenach wiejskich .

Skuteczne działania naprawcze przedsiębiorstw wodociągowych znacząco wpłynęły na poprawę jakości wody zarówno pod względem fizyko-chemicznym jak i bakteriologicznym.

Średnie zawartości fluorków w wodach do spożycia na obszarze
POWIATU TCZEWSKIEGO w 2012r.

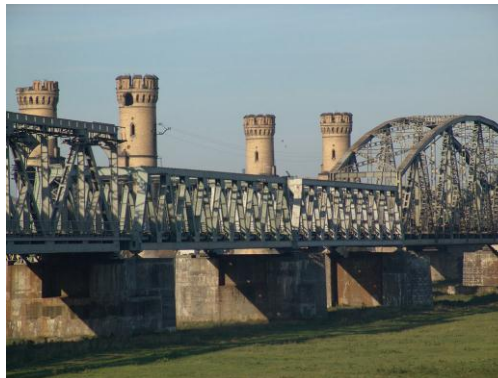

VIII. ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

Do zakresu działania Państwowej Powiatowej Inspekcji Sanitarnej w Tczewie w dziedzinie Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego należy w szczególności:

- Opiniowanie projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy;
- Uzgadnianie warunków zabudowy i zagospodarowania terenu pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych;
- Uczestniczenie w ustalaniu uwarunkowań środowiskowych realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko;
- Uzgadnianie dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych dotyczących budowy oraz zmiany sposobu użytkowania obiektów budowlanych;
- Uczestniczenie w dopuszczeniu do użytku obiektów budowlanych oraz nadzór nad spełnieniem wymagań higienicznych i zdrowotnych w procesie inwestycyjnym.

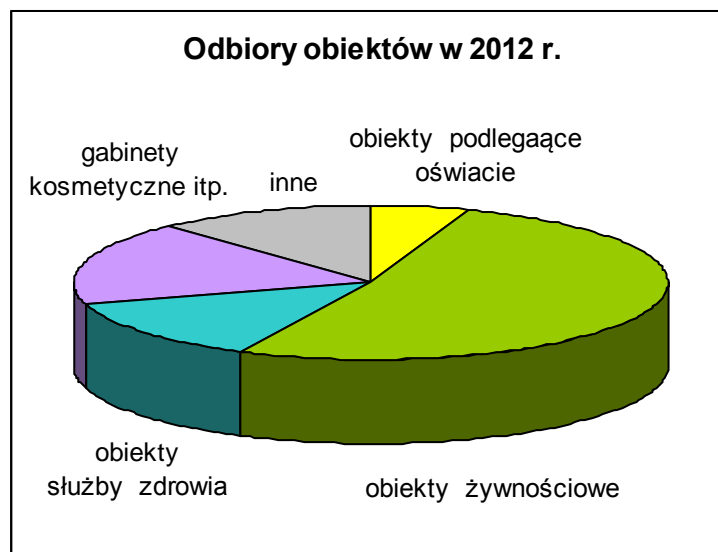
W 2012 r. w zakresie Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego zajęto 358 stanowisk, w tym:

- W sprawie stwierdzenia potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wydano 20 opinii, a w przypadku stwierdzenia konieczności przeprowadzenia oceny - zakres raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko.
- Wydano 5 opinii przed otrzymaniem przez inwestora decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, uzgadniając realizację przedsięwzięcia i określając warunki na etapie budowy i eksploatacji inwestycji.
- W ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko - w sprawie uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko zaopiniowano 17 wniosków dla miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.
- Zaopiniowano 25 projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.
- Uzgodniono 25 dokumentacji projektowych, w tym 5 dotyczących obiektów żywnościowych, 5 - obiektów służby zdrowia, 5 - gabinetów usługowych, 3 - obiekty podlegające oświacie, 1 - obiekt mające kontakt z wodą (sieć wodociągowa i kanalizacyjna), 6 - inne.
- Uczestniczono w dopuszczeniu do użytkowania 75 obiektów (w związku z tym wystawiono 43 postanowienia, 10 decyzji, 17 opinii oraz 5 oświadczeń).
- Wystawiono 100 decyzji płatniczych.
- W formie pisma wydano 22 dokumenty w innej formie rozpatrzono 69 wniosków.

W 2012 r. dopuszczono do użytkowania:

- 39 obiektów żywnościowych,
- 4 obiekty podlegających oświacie,

- 10 obiektów służby zdrowia,
- 13 gabinetów (w tym kosmetycznych, fryzjerskich, tatuażu, odnowy biologicznej),
- 9 innych (na podstawie art. 56 Prawa Budowlanego).

Rys. Diagram przedstawiający zestawienie nowych obiektów, które podlegają kontroli PPSSE.

Nadzór nad procesem inwestycyjnym obiektów użyteczności publicznej ma na celu zapewnienie ich odpowiedniego standardu sanitarnego i zdrowotnego. Przed dopuszczeniem do użytku obiektu budowlanego, inwestor musi spełnić szereg wymagań.

Zanim zostaną wykonane prace budowlane lub adaptacyjne inwestor powinien zaopiniować projekt lokalu w Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej lub przez uprawnionego rzeczoznawcę ds. sanitarno-higienicznych. Następnie, osoba upoważniona składa wniosek o odbiór obiektu do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego. Wówczas, podczas wizji lokalnej, sporządzany jest protokół, a następnie wydawane są odpowiednie dokumenty zatwierdzające obiekt przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego.

W czasie odbioru sprawdzana jest zgodność wykonania obiektu z dokumentacją projektową. Przedstawiciel stacji sanitarno - epidemiologicznej zwraca uwagę na szereg dokumentów m.in.: umowę najmu lokalu lub akt jego własności; zaświadczenie o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej; numery REGON i NIP; sprawozdanie z badań próbki wody; umowę na wywóz śmieci; protokół dotyczący instalacji elektrycznej; protokół pomiarów wydajności wentylacji mechanicznej i natężenia hałasu lub protokół sporządzony po oględzinach kominiarskich. Dokonywany jest również przegląd pomieszczeń, w których szczególną uwagę zwraca się na: funkcjonalność oraz niezbędne wyposażenie, podłączenie punktów wodnych do instalacji wodno – kanalizacyjnej, oświetlenie i ogrzewanie pomieszczeń, odpowiednie powierzchnie zewnętrzne ścian i podłóg.

Podkreślić należy, że w celu spełnienia odpowiednich warunków sanitarnych i zdrowotnych przepisy prawa nakładają na inwestorów i projektantów obowiązek stosowania najlepszych dostępnych technologii i zabiegów organizacyjnych. Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny nadzoruje ich wykonanie.

IX. ODDZIAŁ LABORATORYJNY

AB 1200

Oddział Laboratoryjny PSSE w Tczewie realizuje zadania z zakresu zdrowia publicznego, poprzez wykonywanie badań laboratoryjnych w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobieganiu powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych na obszarze powiatu tczewskiego.

Wysoką jakość wykonywanych badań w Oddziale Laboratoryjnym gwarantuje Certyfikat Polskiego Centrum Akredytacji w Warszawie o numerze AB 1200.

Badania laboratoryjne wykonywane są zgodnie z polskimi i międzynarodowymi normami, a także własnymi procedurami badawczymi przez doświadczony i kompetentny personel. Kompetencje pracowników do wykonywania badań oraz wysoka jakość świadczonych usług potwierdzone są przez uczestnictwo w badaniach biegłości oraz prowadzoną systematyczną kontrolę wewnętrzną jakości badań. Laboratorium gwarantuje terminowość, wiarygodność prowadzonych badań i poufności wyników badań.

1. LABORATORIUM BAKTERIOLOGII

Laboratorium Bakteriologii wykonuje badania laboratoryjne na terenie powiatu tczewskiego, malborskiego i sztumskiego.

W laboratorium wykonywane są:

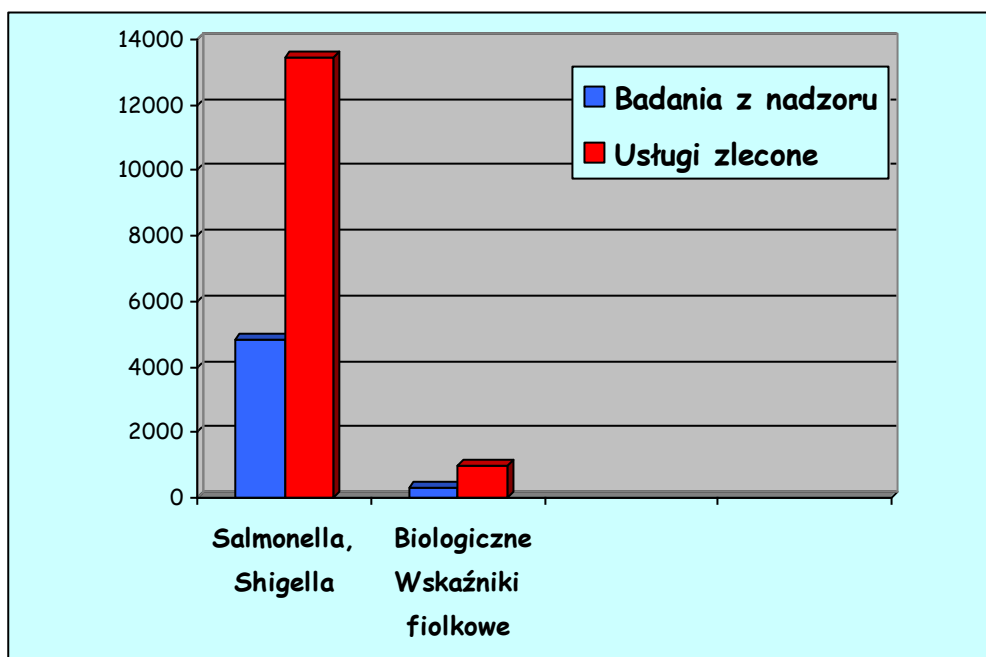
1. **Badania bakteriologiczne kału na obecność pałeczek Salmonella i Shigella** do celów sanitarno-epidemiologicznych od osób zdrowych, ozdrowieńców, nosicieli i osób ze styczności z chorymi i nosicielami

2. **Badania skuteczności działania aparatury sterylizacyjnej** w placówkach służby zdrowia przy użyciu fioletowych wskaźników biologicznych (m.in. dot. gabinetów stomatologicznych, ginekologicznych, zabiegowych).

Laboratorium Bakteriologii w 2012 r. wykonało ogółem 14 748 badań laboratoryjnych kału na obecność pałeczek Salmonella i Shigella, wykonało ogółem 1257 badań fioletowych wskaźników biologicznych (to badanie skuteczności sterylizacji), pobrało 7 936 próbek do badań oraz wykonało 33 557 oznaczeń mikrobiologicznych.

2. LABORATORIUM BADAŃ ŚRODOWISKA PRACY

Laboratorium Badań Środowiska Pracy wykonuje badania i pomiary czynników szkodliwych i uciążliwych dla zdrowia na stanowiskach pracy.

Higieniczny nadzór na warunkami środowiska pracy i ocena narażenia zawodowego należą do najważniejszych działań na rzecz ochrony zdrowia pracowników. Znajomość stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w powietrzu, znajomość wielkości wchłoniętych dawek substancji szkodliwych pozwalają przewidywać skutki zdrowotne narażenia, a także odpowiednio wcześniej stosować środki zaradcze w celu zmniejszenia ryzyka zawodowego.

Najistotniejszą drogą wchłaniania czynników szkodliwych dla zdrowia w warunkach przemysłowych jest układ oddechowy, a zatem najbardziej wiarygodną metodą oceny narażenia zawodowego są pomiary ich stężeń w powietrzu na stanowiskach pracy.

W zakładzie pracy gdzie występują czynniki szkodliwe dla zdrowia, pracodawca jest obowiązany do badań i okresowych pomiarów tych czynników zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 2 lutego 2011 r. w sprawie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku.

W roku 2012 Laboratorium Badań Środowiska pracy wykonało badania w zakresie:

1. **Hałasu** - badania warunków środowiska pracy w zakresie poziomu hałasu słyszalnego w charakterystyce równoważnej poziomu dźwięku L_{eq} , maksymalnego poziomu dźwięku L_{max} , szczytowego poziomu dźwięku L_{peak} . W 2012 roku laboratorium wykonało 144 pomiarów na 48 stanowiskach pracy w 43 zakładach pracy.

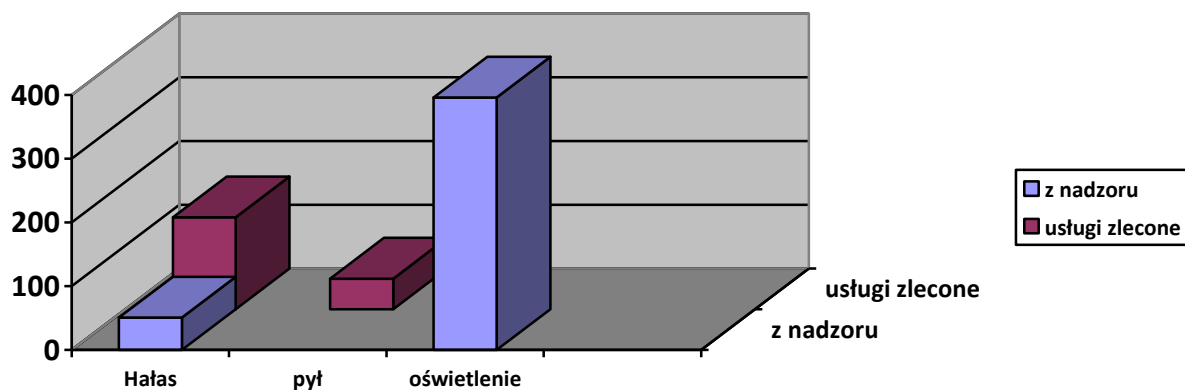

2. **Oświetlenia** – pomiary natężenia i równomierności oświetlenia w polu zadania i w polu bezpośredniego otoczenia, we wnętrzach, stanowiskach lub strefach pracy.

Laboratorium w 2012 roku wykonało 396 pomiarów z nadzoru w 3 szkołach.

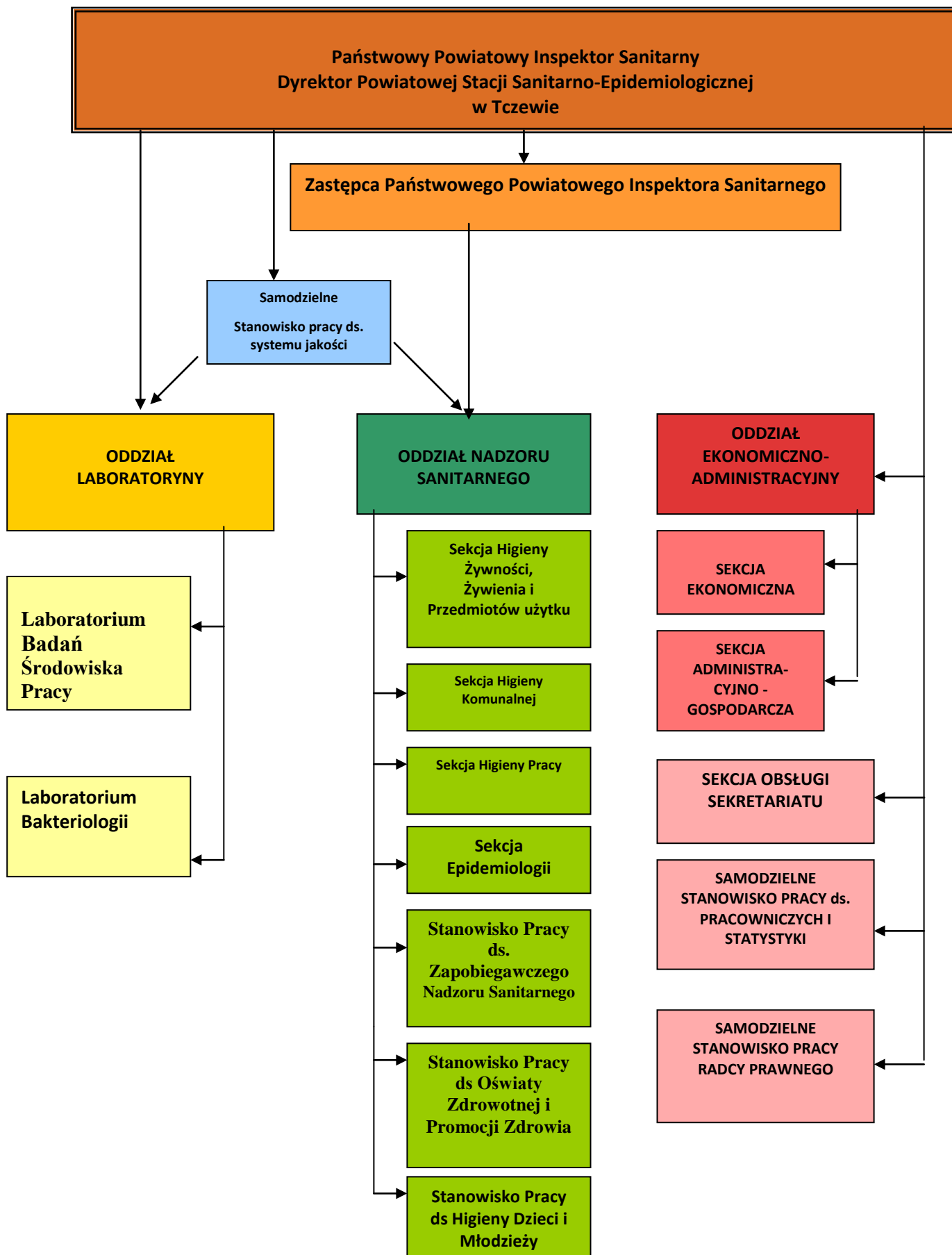

3. **Pyłu całkowitego i respirabilnego** – pomiary na stanowiskach pracy stężeń pyłu całkowitego i pyłu respirabilnego metodą filtracyjno-wagową wykonano na 12 stanowiskach pracy w 10 zakładach pracy.

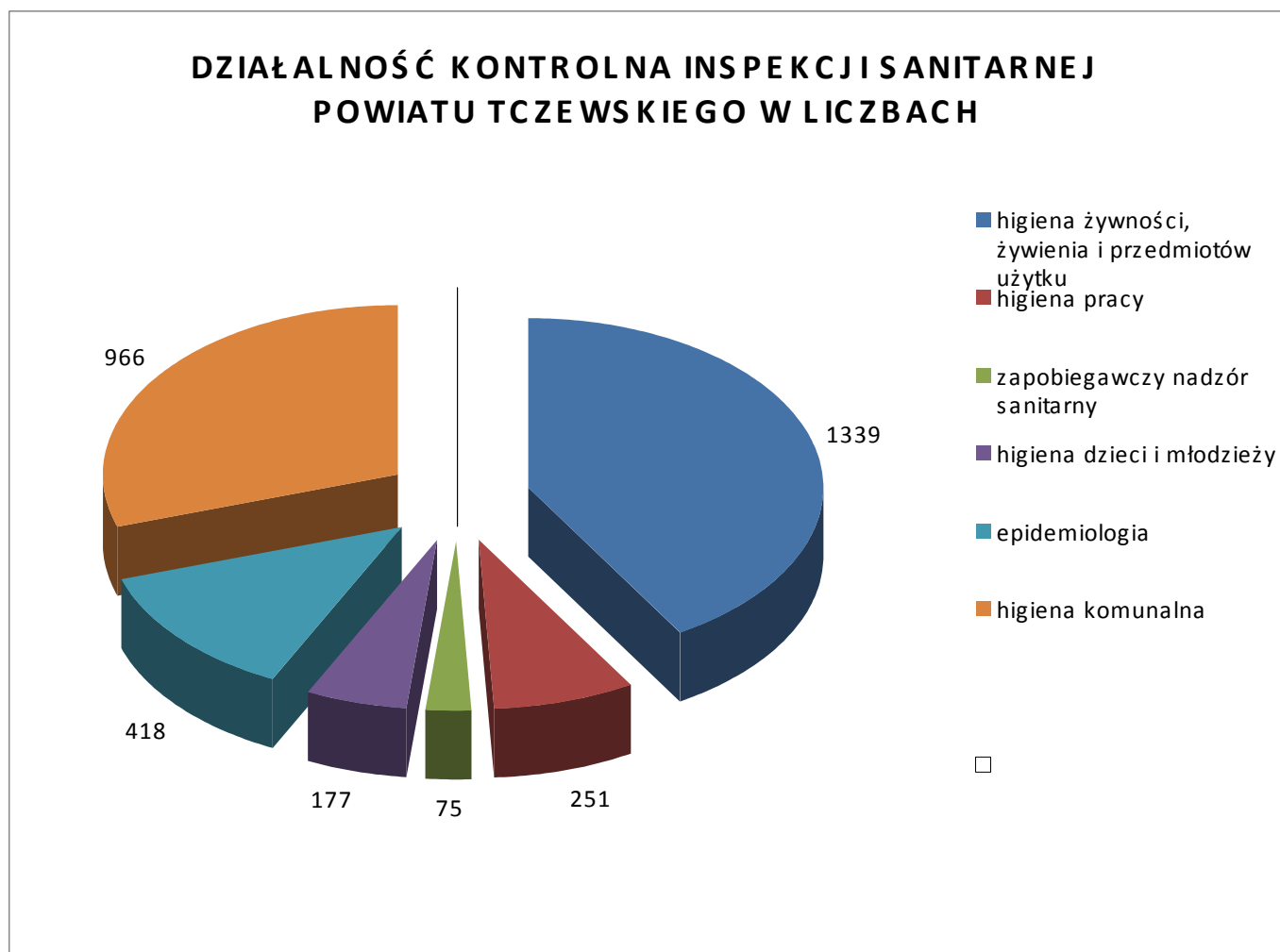
System zarządzania jakością w naszym Oddziale Laboratoryjnym gwarantuje i zapewnia osiągnięcie i utrzymanie wysokiego poziomu jakości wykonywanych badań, które spełniają oczekiwania klientów, poprzez dostarczenie rzetelnych i wiarygodnych wyników badań.

X. Struktura organizacyjna Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Tczewie

DZIAŁALNOŚĆ KONTROLNA INSPEKCJI SANITARNEJ POWIATU TCZEWSKIEGO

Poniższy diagram obrazuje ilość wykonanych kontroli sanitarnych i wizytacji przez poszczególne komórki organizacyjne.

Pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Tczewie w ramach sprawowanego nadzoru sanitarnego przeprowadzili ogółem 3 284 kontrole sanitarne i wizytacje oraz przeprowadzili 14 748 badań laboratoryjnych.

Na stwierdzone podczas kontroli nieprawidłowości wydano 341 decyzji administracyjnych, 566 decyzji płatniczych oraz wystawiono 82 postanowienia. W postępowaniu represyjnym stosowano mandaty karne- nałożono 35 mandatów na kwotę 5 900 zł.

Mam wielką nadzieję, że zaprezentowany Państwu raport stanu sanitarnego powiatu tczewskiego za rok 2012 daje gwarancję bezpieczeństwa sanitarnego i wiarę, że Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Tczewie pełni swoje zadania w sposób fachowy i rzetelny.